

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

|Centar za|mirovne|studije|

Programski i finansijski izvještaj za razdoblje

1. siječanj 2009. - 31. prosinac 2009.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Dragi članovi i članice CMS-a,

pred vama se nalazi godišnji programski i finansijski izvještaj Centra za mirovne studije za 2009. godinu. Izvještaj su sastavile osobe koje su upravljale organizacijom i/ili provodile projekte CMS-a.

Izvještaj počinjemo izvještajem Izvršnog odbora koji pokriva operativnu, opću razinu rada CMS-a u 2009. Programski izvještaj prati finansijski izvještaj kroz tablični prikaz ulaznih i izlaznih evidencija računa.

Nakon ova dva izvještaja slijede izvještaji po pojedinim projektima. Priloženi izvještaji služe da te upoznaju sa radom CMS-a u 2009. te da, ako želiš, pripremiš pitanja ukoliko ima nekih nejasnoća.

Svaki tvoj komentar je dobrodošao!

Lijep pozdrav,

Izvršni odbor CMS-a:

Emina Bužinkić, Vesna Kallay, Mirjana Mikić Zeitoun, Gordan Bosanac, Lana Vego, Iva Zenzerović Šloser, Sandra Benčić

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Izvještaj o radu izvršnog odbora CMS-a

Za razdoblje od: siječnja 2009. do prosinca 2009.

Izvještaj podnosi: Izvršni odbor

1. Uvod

2009. godina bila je izuzetno izazovna i dinamična godina za našu organizaciju zbog naglog rasta organizacije i provedbe velikog broja velikih projekta. Nastavili smo raditi na razvoju dva glavna program *Mirovne edukacije* i *Javne politike izgradnje mira*. Štoviše i organizacija se sve više profilirala u pravcu ta dva programa. Program *Edukacije* obilježila je još jedna uspješna godina Mirovnih studija kao i brojne edukacije različitih ciljanih grupa: od mladih, odvjetnika do stanovnika u post-ratnim zajednicama. Javne politike bile su ponajviše fokusirane na suzbijanje diskriminacije, uz redovne aktivnosti vezane uz azil i ostale sigurnosne politike. Tijekom 2009. godine desilo se je i ispreplitanje aktivnosti unutar projekata koji su u sebi sadržavali i zagovaračke i obrazovne aktivnosti. To ispreplitanje vidimo kao dodatnu kvalitetu jer sinergijom dva pristupa u konačnici je moguć veći utjecaj. Tako npr. projekt „*Stara kula novi mostovi*“ – *izgradnja mira u zaleđu Zadra* uz svoju snažnu edukativnu komponentu imao je i elemente utjecaja na javne politike u lokalnoj zajednici, održavajući važne društvene tribine i obilježavajući kulturno-povijesne događaje i prostore iz tog kraja. Posebno treba naglasiti kako je i sam program edukacije artikulirao javnu politiku zagovaranja uvođenja mirovnog obrazovanja u obrazovni sustav te time također doprinio brisanju striktne podjele između dva programa CMS-a. Program javnih politika obilježile su i dvije nacionalne kampanje, ona o suzbijanju diskriminacije, te kampanja Mlade MIRamiDE „Mir u škole“. Uz kampanje tijekom 2009. objavljeno je i nekoliko publikacija čime je osnažena i izdavačka djelatnost CMS-a.

Čitava 2009. godina bila je iznimno zahtjevna i za ljude koji su radili u CMS-u. Većina voditelja/ica projekata po prvi puta su se susrela sa zahtjevnim administrativnim uvjetima raznih projekata, ali su uz konzultacije sa članovima uspijevali na vrijeme ispuniti sve zahtjeve. Važno je napomenuti da niti u jednom projektu implementiranom tijekom 2009. godine nije došlo do ozbiljnijih propusta bilo u finansijskom bilo u programskom dijelu implementacije projekta.

Tijekom 2009. godine održali smo i redovno planiranje organizacije u kojem smo zadali jasne ciljeve za naš rad do 2012. godine. Taj plan uvelike nam polaže u usmjeravanju aktivnosti organizacije kao i u namicanju sredstava. Velikim uspjehom držimo da smo i 2009. godinu završili stabilno u smislu zaposlenih, tj. da se broj zaposlenih u konačnici nije smanjio. To govori i o održavanju zahtjevne širine organizacije. Tijekom godine pokazalo se da su izuzetno bili važni pravilnici o radu doneseni 2008. godine koji su uveli reda u politiku plaća, a zapošljavanje voditeljice ureda na puno radno vrijeme u 2009. godini doveo je značajan pomak u kvaliteti administrativnog rada CMS-a (od arhiviranja pošte do uredovnog radnog vremena). Sa zadovoljstvom možemo utvrditi da „*birokratizacija organizacije*“ koja se desila u 2009. godini nije ubila CMS-ov aktivistički duh. Bili smo prisutni i na ulici i u medijima, te je i broj poziva za suradnju sa različitim organizacijama i sudjelovanja na različitim inicijativama također bio u porastu. Proteklu godinu obilježile su i brojne suradnje na projektima. Gotovo svi veći projekti provođeni su u partnerstvima kako sa organizacijama iz zemlje i regije, tako i sa državnim institucijama (Ured za ljudska prava Vlade RH, Ured pučkog pravobranitelja).

Tijekom 2009. godine provodili su se slijedeći projekti/inicijative:

1. Mirovna edukacija

- 1.1 Mirovni studiji
- 1.2 Mlada MIRamiDA – treninzi izgradnje mira
- 1.3 Mlada MIRamiDA – škole ljudskih prava
- 1.4 Stara kula novi mostovi – treninzi izgradnje mira u zaleđu Zadra

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

- 1.5 Obrazovanje odvjetnika/ca za Europski sud za ljudska prava
- 1.6 Tečaj hrvatskog jezika za tražitelje azila (izvještaj integriran u izvještaj azila)
- 1.7 Trening za trenere/ice – osnove mirovne i participativne edukacije
- 1.8 Mirovna knjižnica (Izvještaj integriran u izvještaj izvršnog odbora)

2. Javne politike izgradnje mira

- 2.1 Azil i stranci: Razvoj socijalnih usluga za tražitelje/ce azila,
- 2.2 Manjine za manjine – dobre prakse iz zemalja zapadnog Balkana
- 2.3 Promoviranje ljudske sigurnosti i izgradnje mira (rad na ustavnim promjenama, praćenje rada Vijeća sigurnosti, monitoring donošenja Strategije nacionalne sigurnosti RH) – izvještaj integriran u izvještaj IO-a
- 2.4 Promoviranje Zakona o suzbijanju diskriminacije
- 2.5 Okrugli stolovi - prema zajedničkim EU sigurnosnim politikama temeljem iskustva izgradnje mira na Balkanu
- 2.6 Socijalne veze i civilno društvo –zapadna Slavonija
- 2.7 Akcije i inicijative: REKOM, Kuća ljudskih prava, suzbijanje nasilja na sportskim terenima, međunarodna pomoć, itd. (Izvještaj integriran u izvještaj Izvršnog odbora),

2. Početno stanje

U 2009. godinu ušli smo bez institucionalne podrške, ali smo institucionalne troškove uspjeli podmiriti iz administrativnih troškova projekata. Važnu finansijsku stabilnost CMS-u osiguravao je novac projekata financiranih od strane Europske unije koji su su se kretali u rasponima od 40.000 eur do 300.000 eur.

3. Implementacija i planirani razvoj

3.1. Programska pitanja

Za razliku od prethodnih godina redefiniranja programskih jedinica CMS-a, 2009. godinu nisu obilježile strateške promijene pojedinih programskih jedinica, već upravo suprotno, osnaživanje postojećih programa: edukacije i javnih politika. Program edukacije je doživio rast u odnosu broja osoba uključenih u obrazovne programe, što je važna promjena u odnosu na prethodne godine kada su javne politike bile dominantnije. Ipak, treba još jednom istaknuti da pojedini projekti u sebi sadrže i obrazovne i javnopoličke aktivnosti, što govori o uskoj povezanosti ova dva programa. Program edukacije imao je i svoje povremene sastanke koordinacije, dok javne politike nisu uspjele dostići taj cilj.

Mirovni studiji i dalje su jedan od vodećih i najprepoznatljivijih programa CMS-a sa svojim stabilnim razvojem. Interes za studije i dalje raste, a sam program osvježen je nekim novim kolegijima provođenjem evaluacije koja nedvojbeno govori o važnom utjecaju Mirovnih studija na polaznike/ce. Također, sve češće nas kontaktiraju različita sveučilišta sa željom da pojedine aktivnosti Mirovnih studija preselimo i na sveučilište. Za sada se to dešava sporadično, a želja nam je usustaviti suradnju sa zainteresiranim sveučilištima. U sklopu Mirovnih studija izvršene su i konzultacije sa članovima/cama CMS-a oko registriranja Ustanove za mirovno obrazovanje što će biti važan korak u dalnjem razvoju samih Mirovnih studija.

Mlada MIRamiDA također je doživjela svoj rast, provodeći projekt *Mladi i izgradnja mira* u sklopu kojega su se održavale radionice mlade MIRamiDE, ali i zagovaračke aktivnosti oko uvođenja mirovnog obrazovanja u obrazovni sustav. Uz ove aktivnosti, aktivnosti mlade MIRamiDE proširene su i novim aktivnostima: Školama ljudskih prava, regionalnog programa obrazovanja srednjoškolaca/ki o ljudskim pravima.

Naša mirovna edukacija nastavila se je provoditi i u područjima koja i danas trpe posljedice rata. To se prvenstveno odnosi na MIRamiDE namijenjene građanima/kama zaleda Zadra. MIRamiDE su do bile svoj kontekst i unutar razvojnih projekata koji se fokusiraju na kulturnu baštinu određenog kraja, te su se pokazale kao dobra metodologija rada i nakon niza godina od završetka vojnih sukoba. Upravo projekt *Stara kula-novi mostovi* dobar je primjer i suradnje sa različitim institucijama: od sveučilišta do nevladinih udruga. Ovakva široka partnerstva s jedne strane su odlična prilika za kombiniranje različitih metodologija iz područja izgradnje mira, a s druge strane predstavljaju izazov za ljude koji rade na projektu jer se susreću i sa različitim svjetonazorima i pristupima problemima od strane projektnih partnera. Važno je istaknuti kako i u 2010. godini nastavljamo

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

saradom u tom području što je važno iz perspektive uvjerenja kako je za promjenu potreban dugoročan rad. U sklopu ove aktivnosti napravljena su i strateška partnerstva sa Sveučilištem u Zadru, Sveučilištem u Zagrebu i Sveučilištem u Padovi oko osnivanja Interkulturalnog centra u kuli Stojana Jankovića. Ovaj ambiciozni projekt apliciran je na prekograničnu suradnju Hrvatske i Italije i rezultate očekujemo tijekom 2010. godine. CMS u projektu nema vodeću ulogu, ali je prepoznat kao partner koji može obogatiti rad budućeg centra kroz neformalno obrazovanje.

Jedna sasvim druga vrsta edukacije – edukacija odvjetnika/ca o Europskom sudu za ljudska prava formalno je završila u prvoj polovici 2009. godine i iza sebe ostavila grupu izuzetno motiviranih odvjetnika/ca spremnih na daljnju edukaciju ali i na rad na konkretnim slučajevima. Ovom edukacijom CMS je stvorio važan kapital ne samo za nas, nego i za druge organizacije civilnog društva koje trebaju stručnu pravnu pomoć. Odvjetnici/e su tijekom 2009. godine u nekoliko navrata pomagali različitim organizacijama civilnog društva, a i sami su doveli nekoliko važnih slučajeva do Europskog suda za ljudska prava. Ujedno ovaj projekt je u unutar CMS-a otvorio i pitanje razlike između mirovnog i ljudsko-pravaškog rada koji se razlikuju u svojoj metodologiji, tako da je dugoročno potrebno naći dobar suživot ovih metodologija unutar CMS-a.

Osvježenje u protekloj godini bilo je i ponovno pokretanja trenera za trenere/ice – iako u smanjenom formatu, ovaj trening je pokazao da i dalje postoji veliki interes posebno bivših polaznika/ca Mirovnih studija ali i ostalih da u edukacije koje provode ili procese koje vode, uključuju participativnu metodologiju i iskustveno učenje.

Mirovna knjižnica najviše je patila zbog dvije selidbe ureda koje su nas zadesile u 2009. godini. Ipak, važno je istaknuti kako je sada sva građa Mirovne knjižnice popisana i spremna za korištenje nakon useljenja u Kuću ljudskih prava. Nažalost, zbog ograničenog prostornog kapaciteta novog (privremenog) ureda, knjižnica trenutno nije u funkciji već će biti spremna na korištenje useljenjem u Kuću ljudskih prava.

Javne politike u 2009. godini proširele su svoje područje djelovanja sa tema kao što su azili i sigurnost, na teme poput suzbijanja diskriminacije, zaštite manjinskih prava i zagovaranja za mirovno obrazovanje. Ova nova tematska područja rezultat su planiranja CMS-a ali i otvorenih prilika u našem društvu za djelovanjem. Azil je već postao tradicionalno prepoznatljiva tema CMS-a s tim da smo se u 2009. godini gotovo u potpunosti fokusirali na integracijske politike azilanata. U RH se trenutno dešava ono što smo najavljavali i upozoravali: azilanti kada počinju dobivati azil (a to se je napokon desilo) nemaju spreman sustav podrške. Tako je CMS uz nastavak pružanja tečaja hrvatskog jezika uvelike direktno pomagao azilantima oko zapošljavanja, dostave humanitarne pomoći, rješavanja stambenog pitanja i sl. Ujedno se radilo i na zagovaranju kreiranja sustavnih integracijskih politika, kako kroz lobiranje tako i kroz ulične akcije.

I u 2009. godini iz sigurnosnih politika ponavljajuće smo radili na promociji ljudske sigurnosti kroz praćenje rada RH u Vijeću sigurnosti, ali i kroz javne akcije kao što je bila „*Ne u moje ime*“ na dan ulaska RH u punopravno članstvo NATO-a. Krajem 2009. s partnerskim organizacijamainicirali smo prijedloge izmjena Ustava RH s prijedlogom da se u najviše vrednote RH uvrste pojmovi izgradnja mira i nenasilje. Na ovoj inicijativi nastavljamo raditi i u 2010. godini. Također smo za vrijeme 2009. obilježili i Međunarodni dan nenasilja, sudjelujući na tribinama posvećenim obljetnici Gandhievog rođendana kako u Hrvatskom saboru tako i u sklopu okruglog stola ‘*Čemu nas uče Gandhijevi principi nenasilja danas? – refleksije mirovnog rada u Hrvatskoj*’.

Pitanje manjinskih prava dobilo je svoj važan okvir unutar regionalnog projekta *Manjine za manjine* kojim želimo uspostaviti nove modele međusobnog podržavanja i zagovaranja među manjinskim organizacijama u regiji. Time je program javnih politika stavio pred sebe veliki izazov, budući da se radi o zahtjevnom cilju i zahtjevnom projektu kojeg implementiramo sa 3 partnerske organizacije (Mirovni Inštitut Ljubljana, Centar za kulturnu dekontaminaciju Beograd i Biro za ljudska prava Tuzla). Velika vrijednost ovog projekta je naša ponovna otvorenost prema regionalnim partnerskim organizacijama i veća suradnja sa regijom koja je u proteklom periodu bila zanemarena.

Vjerojatno najvidljivija javna politika na kojoj smo radili u 2009. godini bile su aktivnosti vezane uz Zakon o suzbijanju diskriminacije. CMS se je uspio nametnuti kao jedna od vodećih organizacija iz područja anti-diskriminacije te smo prepoznati od strane stručnih institucija kao dobar resursni centar za anti-diskriminaciju. U sklopu ove politike po prvi puta smo uspjeli napraviti nacionalno istraživanje o diskriminaciji u RH a imali i nacionalnu kampanju putem novinskih oglasa i jumbo plakata. Na ovoj aktivnosti nastavljamo raditi i u 2010. godini s ciljem stvaranja neformalne anti-diskrimacijske mreže udruga u RH.

Kako bi počeli više raditi i na europskoj razini u 2009. krenuli smo sa projektom *Okrugli stolovi - prema zajedničkim EU sigurnosnim politikama temeljem iskustva izgradnje mira na Balkanu* u sklopu kojega želimo regionalna iskustva izgradnje mira promovirati u Europskoj uniji. Tijekom 2009. rađene su pripremne aktivnosti, a

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

u 2010. organizirati će se okrugli stolovi. Time CMS doprinosi i sakupljanju iskustava izgradnje mira koja nažalost sve više padaju u zaborav.

U 2009. bili smo prisutni i dalje u zapadnoj Slavoniji, s time da su aktivnosti provodili polaznici naših edukacija. Na taj način napravljen je prijenos znanja i osnažena je grupa ljudi koja radi na socijalnim politikama u zapadnoj Slavoniji.

Osim navedenih projekata tijekom 2009. godine CMS je bio uključen i u druge brojne zagovaračke inicijative. Ovdje posebno treba istaći našu podršku studentima/cama koji su prosvjedovali za besplatno obrazovanje. U nekoliko navrata držali smo edukaciju prosvjednicima, ali i u javnom prostoru štitili pravo studenata na nenasilan otpor, oko čega su se vodile velike polemike. CMS je nastavio i sa svojim angažmanom unutar koalicije za REKOM – od sudjelovanja na forumima do su-organizacije konzultacija za mlade. Jedna nova aktivnost u sklopu javnih politika za CMS bila je i rad na pružanju međunarodne pomoći. Naime, RH je približavanjem EU usvojila zakonodavstvo koje nalaže RH da dio svog proračuna usmjerava i na razvojnu pomoć, te smo oko toga napravili javnu raspravu. Na ovoj važnoj aktivnosti CMS će raditi i u 2010. godini. Organizirali smo i dva okrugla stola na temu hrvatsko-slovenskog sukoba pod naslovom „Se slišimo?/Čujemo li se?“. Ove rasprave bile su organizirane u suradnji sa Mirovnim Inštitutom iz Ljubljane, te je napravljena jedna rasprava u Zagrebu a jedna u Ljubljani.

Ovdje treba napomenuti kako je CMS-u za naredni period od tri godine ponovno odobrena institucionalna potpora od strane Zaklade za razvoj civilnog društva. Iako smo prvo bili odbijeni za potporu zbog administrativnog propusta, u konstruktivnom dijalogu sa Nacionalnom zakladom uspjeli smo uvjeriti Zakladu da naš prijedlog prosljedi na evaluaciju, koja je u konačnici završila odobrenom potporom. Ovaj događaj je bio važan ne samo za CMS već i za druge organizacije koje su zapele na istoj prepreci, a koje su nakon naše intervencije puštene u daljnju evaluaciju. Jednako tako, nakon ovog događaja, Zaklada je odlučila provesti i konzultacije sa udružama oko poboljšanja kriterija za dobivanje potpora.

Tijekom 2009. godine redovno smo osvježavali i našu internet stranicu www.cms.hr ali smo krajem 2009. odlučili da ćemo redizajnirati stranicu. Novu internet stranicu planiramo lansirati u prvom tromjesečju 2010. godine.

U 2010. godinu ulazimo sa slijedećim odobrenim projektima:

1. Mirovni studiji (Ministerstvo znanosti obrazovanja i sporta, Grad Zagreb, ukupno: 65.000 kn)
2. Istraživanje o uvođenju mirovnog curriculuma (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, 122.000 kn)
3. Azil – istraživanje o usklađenosti domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU (Balkan trust Fund 14.000 eur)
4. Azil – tečaj hrvatskog jezika (Ured za ljudska prava 3.500 kn)
5. Mirovna knjižnica (10.000 kn - Grad Zagreb)
6. „Stara kula - više mostova“ (108.000 eur - Europska komisija, partnerski projekt sa 4 partnera)
7. Promoviranje Zakona o suzbijanju diskriminacije II (162.000 eur - Europska komisija – PROGRESS, partnerstvo sa 5 organizacija)
8. Manjina za manjine – nastavak (260.000 eur – Europska komisija, partnerstvo sa tri organizacije)
9. Škole ljudskih prava – Ministarstvo vanjskih poslova kraljevine Norveške (53.000 eur)
10. Institucionalna potpora Nacionalne zaklade za razvoj CD-a (380.000 kn)
11. Socijalne veze i civilno društvo (Ured za ljudska prava – 4.500 kn)

3.2. Organizacijska pitanja

Upravljanje CMS-om

Skupština CMS-a održana u ožujku 2009. godine izabrala je slijedeće osobe u izvršni odbor: Gordan Bosanac – *Programski voditelj i Program istraživanja i javnih politika*, Iva Zenzerović Šloser – program *Edukacije i Mirovni studiji*, Sandra Benčić – namicanje sredstava, Emina Bužinkić – *Afirmacija i zaštita prava na azil i Mlada MIRamiDA*, Mirjana Mikić Zeitoun – Projekt *Afirmacija etničkog identiteta kroz afirmaciju manjinskih prava*, Lana Vego – suzbijanje diskriminacije i Vesna Kallay – *voditeljica financija*. Tijekom 2009. održano je 11 sastanaka Izvršnog odbora. Na sastancima Izvršnog odbora bavili smo se brojnim tekućim problemima vezanim uz projekte i programe CMS-a. Nažalost, tijekom 2009. godine nismo izdvojili dovoljno vremena za organizacijska pitanja

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

(prepoznata još 2008. godine), pa nismo revidirali pravilnik o plaćama i radili na drugim organizacijskim ciljevima. Zbog obima projekata, prioritati su nam bili programi, tako da u narednom periodu moramo raditi još na slijedećim ciljevima:

1. Ojačati programsko povezivanje i suradnju kroz koordinaciju
2. Uvesti sustav razvoja organizacije na razini administrativno – tehničkog djelovanja
  - 2.1. koristiti postojeće alate za sustav osiguranja kvalitete organizacijskog razvoja:
organizacijsko pamćenje; kako poboljšati administrativno tehničku podršku razvoju organizacije; volonteri
3. Uvesti kriterije naknada za različite vrste djelovanja/funkcija
  - 3.1. re-definirati politiku plaća i radna mesta koja prati razvoj programa
4. Definirati kriterije i područja za suradnju s drugim organizacijama institucijama/inicijativama
5. Istražiti i definirati nove modele samoodrživosti

Ipak treba istaknuti kako je došlo do napretka vođenja ureda CMS-a jer tijekom 2009. godine imali smo jednu osobu zaposlenu na puno radno vrijeme da vodi ured. To je doprinijelo izuzetnoj sistematizaciji uredske administracije i kvalitetnom administrativnom poslovanju.

Tijekom 2009. godine imali smo aktivne sve institucionalne pozicije definirane 2008. godine:

1. programski voditelj/ica
2. koordinator/ica javnih politika
3. koordinator/ica edukacije (uz obvezatno koordiniranje Mirovnih studija)
4. voditeljica financija
5. voditeljica ureda

Jedino i dalje osoba koja je programski voditelj ujedno i joordinira program javnih politika.

Tijekom 2009. godine nastavili smo sa vođenjem evidencije radnih sati (osobe upisuju vrijeme dolaska i odlaska iz ureda u zasebne tabele).

U 2009. godini imali smo 12 zaposlenih osoba, i sa istim brojem zaposlenih ulazimo u 2010. godinu (od toga 10 na puno radno vrijeme, a dvije na pola radnog vremena). Nismo održavali sistematske uredske sastanke, već su se oni dešavali u neformalnoj varijanti, prema potrebi, za vrijeme neformalnih sastanaka uz kavu.

U 2009. godini nije bilo potrebe za aktiviranjem rada Stalnog radnog tijela skupštine, ali smo zato u nekoliko navrata kontaktirali članove/ice savjeta CMS-a za savjete i konzultacije vezane uz razne aktivnosti CMS-a.

Sistem i proces planiranja

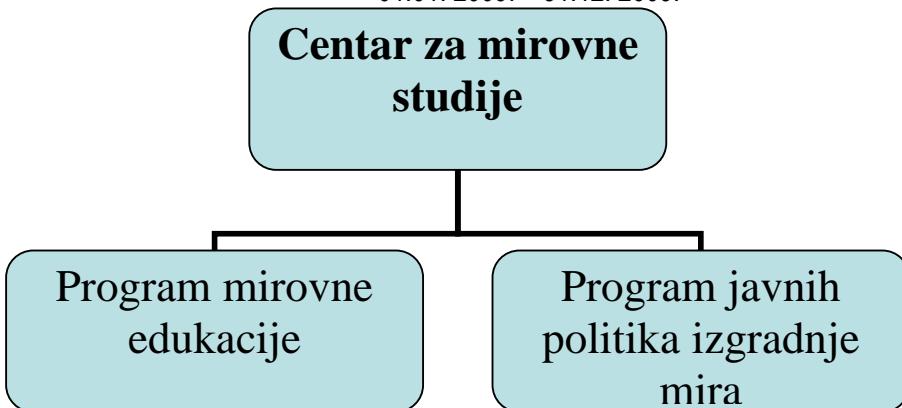
U 2009. godini održano je redovito planiranje CMS-a u Grožnjanu. Na višednevnom planiranju revidirali smo prethodno usvojen strateški plan i odredili glavne smjernice razvoja CMS-a u naredne tri godine. Detalji se nalaze u Strateškom planu, a ovdje prikazujemo samo osnovne smjernice:

Opći programski ciljevi CMS-a do 2012.

1. artikulacija mirovnih politika (politika izgradnje mira) u javnom prostoru i dobivanje podrške javnosti za te politike
2. unapređenje stanja ljudskih prava i demokratizacije društva

Oba programa CMS-a fokusirana su na ispunjavanje tih općih ciljeva.

U slijedeće tri godine CMS će se razvijati kroz svoja dva noseća programa: program edukacije za izgradnju mira i program javnih politika izgradnje mira. Aktivnosti pružanja socijalnih usluga (tečaj hrvatskog jezika za tražitelje/ice azila i azilante, te mobilni timovi u Pakracu) trebale bi se u potpunosti ugasiti do 2012. godine, tj. potrebno je da te aktivnosti preuzmu ili institucije države ili uže specijalizirane organizacije. Shematski to izgleda ovako:

PROGRAM MIROVNE EDUKACIJE

Prioriteti do 2012.:

- osnivanje „Ustanove za mirovno obrazovanje i aktivne građane/ke“
- osnivanje Centra za multikulturalnost i međuetničke odnose u kuli Stojana Jankovića u Islamu Grčkom
- kontinuiran rad Mirovnih studija koji su ojačani i imaju još veći utjecaj
- formalno obrazovanje za mir u školama
- konstantno ispitivanje potreba mladih
- izvršeno mapiranje potencijalnih dugoročnih lokalnih partnera
- edukacija, osnaživanje i poticanje suradnje među raznim društvenim skupinama

Glavni rezultati do 2012.:

- registrirana i prepoznata Ustanova za mirovno obrazovanje i aktivne građane/ke
- završene sve pripreme za formalan početak implementacije obrazovnih programa u Centru za multikulturalnost i međuetničke odnose u Kuli Stojana Jankovića
- portfolio/monografija CMS edukacije
- postoji mreža lokalnih partnera / interaktivna mapa partnera
- analiza potreba mladih
- analiza utjecaja edukacijskih programa
- verifikacija neformalnog programa
- Mirovna knjižnica u potpunosti integrirana u programe Kuće ljudskih prava s velikim brojem vanjskih korisnika/ca i definiranom izdavačkom i distribucijskom djelatnošću

PROGRAM JAVNIH POLITIKA

Prioriteti do 2012.:

- izraditi jasnu poziciju oko značenja politike izgradnje mira u nacionalnom kontekstu
- mijenjati postojeće sigurnosne institucije prema politikama ljudske sigurnosti, izgradnje mira i ljudskih prava
- monitorirati ulogu RH u NATO-u
- monitorirati rad Sigurnosno-obavještajnih agencija
- poboljšanje integracijskih politika za strance i izbjeglice, i povećanost receptivnosti politika koje promiču prava tražitelja/ica azila/azilanata
- osigurati kvalitetnu provedbu Zakona o suzbijanju diskriminacije
- prijenos socijalnih usluga za azil na državne aktere i OCD

Glavni rezultati/proizvodi do 2012.:

- mirovno obrazovanje (obrazovanje mladih o ljudskim pravima/nenasilju/izgradnji mira) u školama
- izrađen *position paper* CMS-a oko izgradnje mira i ljudske sigurnosti u RH
- redovno godišnje izvješće o nasilju u RH

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

- redovno godišnje izvješće o položaju stranaca u RH
- podići kvalitetu provođenja integracijskih politika za tražitelje azila i azilante
- uspostavljena koalicija udruga koja se bavi monitoringom Zakona o suzbijanju diskriminacije
- uspostavljen novi koncept zagovaranja manjinskih prava u regiji
- podići kvalitetu utjecaja Vijeća za gradanski nadzor sigurnosno obveštajnih agencija
- broj međuetničkih incidenata na području Like i u zadarskom zaleđu je smanjen, a povećan je broj suradničkih projekata između organizacija civilnog društva na navedenim područjima

U 2010. godini održati ćemo redovnu reviziju strateškog plana kako bi osvjestili do kuda smo stigli s implementacijom plana.

Sistem i proces monitoringa

Sastanci Izvršnog odbora ponajviše su nam služili za proces praćenja implementacije projekata. Iako nismo imali usustavljen sustav monitoringa, tijekom godine imali smo puno kraćih, spontanih konzultativnih sastanaka unutar ureda. Još se je jednom pokazalo kako je važno boraviti u uredu i što manje raditi „od doma“ jer upravo tijekom radnog dana se dešava čitav niz konzultacija oko provođenja projekata. Veliki izazov je bio i podržati novozaposlene osobe koje su dobile zadatak upravljanja velikim projektima i koje su imale svoje supervizore tijekom 2009. godine. Osim ljudi iz ureda koji su prisutni na dnevnoj razini projekte su supervizirale i Sandra Benčić i Andrijanu Parić kao tehnička pomoć pri implementaciji projekata. Tijekom 2009. na mjesечноj bazi pratiti smo i troškove ureda koji su u prosjeku iznosili 2000 eur/mjesečno (uključen i najam). Voditelji projekta i dalje su samostalno upravljali i financijama vezanim za projekte.

Prostor i infrastruktura

U 2009. godini ured CMS-a se selio dva puta. Prvo smo u siječnju 2009. preselili iz Nazorove 1 u Pierottijevu 3 zbog povećanja broja ljudi na dnevnoj bazi u CMS-u. našli smo odličan prostoran uredski prostor za koji smo planirali da je privremeno do rujna 2009. kada smo očekivali useljenje u Kuću ljudskih prava. Nažalost, u rujnu 2009. KLJP još uvijek nije bila spremna za useljenje te smo morali, zbog isteka ugovora, ponovno mijenjati adresu. Ured se je ponovno privremeno preselio na susjednu adresu (Pierottijeva 1) u nadi da ćemo uskoro useliti u KLJP. I danas se nalazimo u tom uredu. Ured nije prikladan za rad CMS-a jer i dalje nema prostor za mirovne studije, a nema ni adekvatnu sobu za sastanke/kuhinju. U ovaj manji ured uselili smo s očekivanjem što prije useljenja u KLJP. Predviđalo se je da će KLJP biti spremna za useljenje u prosincu 2009. godine, ali nažalost i taj datum je prošao bez useljenja. Od dvije zgrade od kojih se sastoji KLJP, za useljenje je spremna samo ona zgrada koja nije bila predviđena za ured CMS-a. Nadamo se konačnom useljenju tijekom 2010. godine. Dobra je vijest da je barem u funkciji dvorana za Mirovne studije unutar KLJP te će se program Mirovnih studija od ožujka 2010. održavati u Kući ljudskih prava.

U 2009. godini uvelike smo obnovili računalnu opremu te sada svaki stol ima svoje računalo i flat screen. Ukupno je kupljeno 9 monitora ACER , 5 računala , 1 projektor i 5 bežičnih telefona, a kupljen je i jedan dodatan printer.

Organizacija rada – plaće i honorari

Zahvaljujući donesenoj politici plaća, tijekom 2009. godine imali smo jasnu raspodjelu plaća koje su se kretale u rasponu od 4000 – 7000 kn. Isplaćivane su slijedeće plaće/naknade (neto iznosi):

Gordan Bosanac 7000 kn

Vesna Kallay– 6.000 kn

Mirjana Mikić – 5.400 kn

Iva Zenzerović – 6.200

Emina Bužinkić - 3.000 kn (pola radnog vremena)

Sandra Benčić – 5.000 kn

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Lovorka Bačić - 4.800 kn

Lana Vego – 5.000 kn

Petra Jurlina – 5.200 kn

Cvijeta Senta – 5.200 kn

Drago Župarić – 4.800 kn (do srpnja 2009.)

Julija Kranjec – 5.200 kn (od srpnja 2009.)

Martina savić – 4.000 kn

Povremene honorare u CMS-u primale su i knjižničarke Silvija Radić i Katarina Tuškan, kao i održavanje računala (700 kn/mjesec) i čišćenje ureda (550 kn/mjesec).

Ured CMS-a radio je tijekom cijele godine osim u periodu od 1. – 15. 8. 2009. kada je uzet kolektivni odmor. Radno vrijeme ureda bilo je formalno od 8-16 sati, ali neformalno, u prosjeku, radilo se od 8-18 sati.

Finansijsko stanje

Čitava 2009. godina bila je finansijski stabilna. ZAMIR je dužan 10.000 kuna. Ostala dugovanja prema CMS-u su namirena.

Stanje na CMS računu 31. 12. 2009. bilo je 1.265.190,19,00 kn (kune+eur+usd)

Ukupan priljev u 2009. bio je 5.217.956,00 kn, a potrošeno je 3.952.765,00 kn. Time je ukupni priljev povećan za čak 88% u odnosu na 2008. godinu, odnosno nastavili smo sa trendom rasta organizacijskog proračuna. Prema dostupnim podacima, ovo je najveći proračun CMS-a od njegova osnivanja.

Tijekom 2009. donatori su bili: Europska Unija, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, vladin Ured za ljudska prava Vlade RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Veleposlanstvo kraljevine Nizozemske, Ministarstvo vanjskih poslova kraljevine Norveške, Grad Zagreb, Grad Crikvenica, Institut otvoreno društvo,
Detalji o iznosu donacija nalaze se u priloženoj finansijskoj tablici.

Mjere štednje

I dalje smo imali mjere štednje u obliku restrikcije zvanja mobitela s uredskih telefona, a mobiteli se zovu sa tri uredska mobitela. Jednako tako provodili smo politiku da osobe koje su na plaćama ne dobivaju dodatne autorske honorare od CMS-a već da se ti prihodi djelomično (u rasponu od 30%-70%) vraćaju CMS-u. Također, osobe na punoj plaći u CMS-u ne primaju dodatne honorare za bilo koji angažman na bilo kojem projektu CMS-a. Najveća ušteda i ove godine dolazi od velikog broja volonterskog rada u CMS-u.

Financije je tijekom 2009. vodila Vesna Kallay radeći puno radno vrijeme. Svi donatorи prihvatali su naše finansijske izvještaje, a finansijsko poslovanje pregledala je i nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u ocjenjivanju našeg prijedloga za institucionalnu potporu. I dalje smo nastavili sa pravilom da svaki projekt mora imati jasno definiranog voditelja projekta koji se brine i o financijama projekta (kontrolira potrošnju, prikuplja i sastavlja ugovore, komunicira s donatorom i sl.).

3.3 Suradnja s drugim civilnim inicijativama, organizacijama i institucijama

Suradnja je i dalje jedan od osnovnih principa djelovanja naše udruge. Većinu projekata provodimo u suradnji i sa institucijama iz drugih sektora. Kao što je već bilo navedeno, projekt *Stara kula – novi mostovi* provodi se u suradnji sa Filozofskim fakultetom u Zagrebu. Ta suradnja nije se desila preko noći već suradnju gradimo kroz duže vrijeme ukoliko prepoznamo zajednički interes za rad na temi ili ukoliko procijenimo da zajednički rad na nekom području može u konačnici polučiti kvalitetne rezultate. Ostvarili smo i suradnju sa vladinim Uredom za ljudska prava RH i Uredom pučkog pravobranitelja na projektu promoviranja anti-diskriminacije. Također surađujemo i sa znanstvenim institutima kao što su Institut za društvena istraživanja iz Zagreba na istraživanjima

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

koje smo provodili vezana uz izgradnju mira mladim. U našim aktivnostima često surađujemo i sa Pravnim fakultetom iz Zagreba s kojim razmjenjujemo ekspertizu, a u sklopu anti-diskriminacijskog projekta surađivali smo i sa Pravosudnom akademijom prilikom organizacije edukacije o anti-diskriminaciji za suce/tkinje. Naši članovi često su gosti predavači na pojedinim kolegijima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i na Hrvatskim studijima (najčešće vezano uz teme azil i diskriminacija).

Tijekom 2009. godine razvili smo i dobru suradnju s Uredom za udruge Vlade RH i Savjetom za razvoj civilnog društva s kojima smo u partnerstvu inicirali javne rasprave vezane uz pružanje međunarodne pomoći. Također, našoj udurzi je važno biti prisutan u različitim tijelima koja se tiču rada udruge vezanog uz javne politike, tako da osim naše predstavnice u Savjetu za razvoj civilnog društva, CMS ima predstavnici i u Programskom vijeću HRT-a – Marinu Škrabalo (koja je dobila podršku i od šireg broja udruga), zatim u saborskem odboru za Obranu – Iгора Tabaka, u saborskem Odboru za ljudska prava i nacionalne manjine – Cvjetu Senu (ispred Mreže mladih Hrvatske uz podršku CMS-a), a podržali smo i kandidaturu Sanje Sarnavke za Vijeće za građanski nadzor sigurnosno obavještajnih službi, te ona zastupa i naše interesu u navedenom tijelu. Sve te institucije su od strateške važnosti za rad naše udruge i putem naših predstavnika/ca provodimo različite inicijative vezane za zaštitu ljudskih prava u RH.

Također surađujemo sa Ministarstvom unutarnjih poslova na provedbi tečaja hrvatskog jezika za tražitelje/ice azila u Prihvatalištu za tražitelje/ice u Kutini.

Ove godine uspostavili smo i suradnju sa Agencijom za odgoj i obrazovanje na izradi kurikuluma mirovne edukacije.

Centar za mirovne studije član je i Koordinacije za azil RH, međusektorskog tijela koje okuplja vladine i nevladine institucije, kao i strane agencije (UNHCR) a koje surađuju na implementaciji politika vezanih za azil u RH.

Tijeko 2009. godine uspostavili smo i partnerstvom sa fondacijom Heinrich Boll Stiftung (ured u Zagrebu i ured u Briselu) s kojom zajedno implementiramo projekt *Prema europskim politikama izgradnje mira temeljem ratnog i poratnog iskustva iz Hrvatske i regije* gdje će nam fondacija pomoći u organizaciji rasprava i zagovaranju politika izgradnje mira sa članovima/cama Europskog parlamenta.

Na kraju treba reći da CMS već zadnje dvije godine uspješno surađuje i sa mrežom 20 odvjetnika/ca koji su prošli naš trening obrazovanja o Europskoj konvenciji zaštite ljudskih prava i Europskom sudu za ljudska prava, te povezujemo žrtve povrede ljudskih prava sa njima. Budući da nismo zadovoljni trenutnim Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći – CMS se još nije službeno registrirao kao pružatelj tih usluga (već to radimo neformalno kroz navedenu mrežu), ali dugoročno planiramo mrežu odvjetnika integrirati u programe javnih politika izgradnje mira naše organizacije.

Još veću suradnju naša udruга ostvaruje unutar sektora, tj. sa udrugama. Trenutno provodimo različite projekte u kojima su nam partneri: Srpsko narodno vijeće, Mirovni inštitut iz Ljubljane, Centar za kulturnu dekontaminaciju iz Beograda, Biro za ljudska prava iz Tuzle i Udruženjem za obnovu i revitalizaciju kule Stojana Jankovića – Mostovi. Sa udrugom Delfin iz Pakraca već duži niz godinama surađujemo na projektima izgradnje mira u zapadnoj Slavoniji.

Usko surađujemo i sa MIRamiDA Centrom iz Grožnjana gdje održavamo strateška planiranja i Documentom – centrom za suočavanje s prošlošću s kojom za 2010. godinu ćemo raditi na pomirenju u zadarskom zaleđu i Lici. Sa Documentom smo također u 2009. godini surađivali i na projektu *Mladi i izgradnja mira*, gdje su nam partneri bili i Spanish Youth Council i Mreža mladih Hrvatske, pogotovo u pripremi međunarodne konferencije „Uloga mladih u procesima izgradnje mira“ koja se je održala pod pokroviteljstvom predsjednika RH Stjepana Mesića.

U svakodnevnom radu surađujemo i sa Zelenom akcijom koju podržavamo u njihovim javnim akcijama, a u sklopu zagovaračke mreže u organizaciji GONG-a sudjelujemo u čitavom nizu zagovaračkih inicijativa važnih za poboljšanje statusa OCD-a (npr. zagovaranje za deklasifikaciju pregovaračkih pozicija RH prema EU, zagovaranje transparentnijeg i otvorenijeg procesa donošenja javnih politika u RH – Kodeks dobrih praksi i sl., prijedlozi ustavnih promjena, itd.). Također prilikom izdavanja izjava za javnost od strane naše udruge kojima želimo javno ukazati na povrede ljudskih prava ili pojavu nasilja, često surađujemo sa drugim udrugama u obliku dobivanja podrške za izjave i zajedničkog supotpisivanja izjave (npr. izjavu povodom napada na grupu Roma u zagrebačkom naselju Prečko supotpisali su Amnesty International Hrvatske, Cesi, CERD, Forum za slobodu odgoja, Forum Roma Hrvatske, Udruga romskog prijateljstva – LUNA; detaljni pregled izjava i supotpisnica vidljiv je na našim internet stranicama www.cms.hr).

Tijekom 2009. godine aktivno smo surađivali i sa studentskom inicijativom za besplatno školstvo, posebno sa studentima/cama Hrvatskih studija koji su bili izloženi diskriminaciji od strane uprave vlastitog fakulteta. Suradnja

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

se provodila kroz radionice o facilitiranju, vođenju sastanaka i sl., ali i javnim angažmanom naše udruge kojima smo upozorili javnost na pojavu diskriminacije u tom slučaju.

Posebno želimo istaknuti naše aktivnosti kroz različite mreže/koalicije čiji smo članovi:

1. Kuća ljudskih prava je novoosnovana mreža udruga koju uz nas čine BABE, Documenta, Građanski odbor za ljudska prava, Udruga za promicanje istih mogućnosti - UPIM, te Udruga za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja Svitana. Kuća ljudskih prava dio je svjetske mreže Kuća ljudskih prava koje postoji i u Ženevi, Londonu, Moskvi, Vilniusu, Oslu, Sarajevu i drugim gradovima. Već tijekom 2009. godine usko smo surađivali sa domaćim članicama mreže na pripremi planiranja i useljenja u novo dodijeljeni prostor Kuće u Zagrebu, a s međunarodnim članicama suradujemo na akcijama zajedničkog zagovaranja poboljšanja zaštite ljudskih prava u svijetu (izjave za javnost povodom sukoba u Gruziji i sl.).
2. Koalicija za REKOM (www.korekom.org) – regionalna koalicija u kojoj se trenutno nalazi 226 udruga i 166 pojedinaca/ki iz čitave regije različitih profila (od ljudsko-pravaških, do braniteljskih, udruga žrtava, mirovnih udruga itd.). Koalicija ima za cilj zagovaranja osnivanja međudržavne [regionalne] i nezavisne komisije sa mandatom utvrđivanja i javnog iznošenja činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava u nekadašnjoj Jugoslaviji, uključujući i sudbinu nestalih. CMS je aktivni član koalicije u sklopu koje je proveo nekoliko konzultacija za mlade, te sudjelujemo u radu regionalnih foruma kao moderatori i doprinosimo programu foruma.
3. CMS je član i Mreže mladih Hrvatske koju čine 60 organizacija mladih iz RH. CMS surađuje sa mrežom kroz implementaciju zajedničkih edukacijskih projekata i zagovaračkih inicijativa.
4. Članica smo i međunarodne mreže UNITED – europske mreže protiv ksenofobije, rasizma i fašizma. Kroz mrežu sudjelujemo u zajedničkim akcijama obilježavanja Međunarodnog dana protiv fašizma i antisemitizma i obilježavanja Dana izbjeglica.

3.4 Vidljivost CMS-a u medijima i u javnosti

Tijekom 2009. godine CMS je zadržao svoju vidljivost u javnosti. U 2009. godini ukupno je objavljeno 66 tekstova u tiskanim medijima, a u nekoliko navrata nastupali smo i u elektroničkim medijima (TV i radio). Najviše nas je i dao je pratio Novi list i Radio 101.

U javnosti smo bili prisutni i kroz dvije kampanje „Stop diskriminaciji, stop predrasudama“ i „nasilje ostavlja tragove“, kao i putem dvije nacionalne konferencije u organizaciji CMS-a „Uloga mladih u izgradnji mira“ (Donja Stubica, ožujak 2009) i „Suzbijanje diskriminacije“ (Dubrovnik, studeni 2009). Vidljivost je ostvarena i organizacijom uličnih akcija vezanih uz azil, nasije na sportskim terenima i priključenje RH NATO-u.

Na međunarodni Dan ljudskih prava imali smo štand na Trgu bana Jelačića u organizaciji vladinog Ureda za ljudska prava. Rad CMS-a predstavili smo i grupi američkih studenata koji su posjetili Zagreb.

CMS je u 2009. godini bio prisutan i u nekim važnim javnim tijelima:

1. Marina Škrabalo i dalje je članica Programskog vijeća HRT-a
2. Sandra Benčić je članica Savjeta za razvoj civilnog društva
3. Igor Tabak, na prijedlog CMS-a, kao član saborskog Odbora za obranu
4. Cvjetna Senta, na prijedlog Mreže mladih hrvatske i uz podršku CMS-a, članica saborskog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
5. Sanja sarnavka ispred CMS-a, BABA i GONG-a u Vijeću za građanski andzor sigurnosno-obavještajnih agencija

U medije smo u 2009. poslali 12 izjava za javnost i otvorenih pisama koja redovno objavljujemo i na našim internet stranicama:

1. Priopćenje medijima: Inicijativa građana: Navijamo srcem, a ne šakama ; 30.10.2009.
2. Izjava za javnost povodom najave izmjena Ustava RH i najave raspisivanja referendumu o hrvatskom pridruženju NATO-u u Sloveniji ; 17.02.2009.
3. Izjava za javnost povodom usvajanja Zakona o potvrđivanju Sjevernoatlanskog ugovora; 25.03.2009.
4. Medijima: Nećemo institucije koje Peru ruke! 06.04.2009.
5. Podrška nenasilnom otporu studenata; 22.04.2009.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

6. Otvoreno pismo Rektoru Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Aleksi Bjelišu zbog povreda ljudskih prava i diskriminacije dijela studenata na Hrvatskim studijima, 30.04.2009.
7. Benefit party povodom obilježavanja međunarodnog dana izbjeglica; 17.06.2009.
8. Otvoreno pismo predsjedniku RH Stjepanu Mesiću, predsjedniku Vlade Ivi Sanaderu i predsjedniku Hrvatskog Sabora, Luki Bebiću; povodom posjeta kineskog predsjednika RH 19.06.2009.
9. Otvoreno pismo premjerki Vlade RH Jadranki Kosor, Poljuljana je ljudska sigurnost u RH, 23.07.2009.
10. Izjava za medije CMS-a povodom Međunarodnog dana mira -21.09. .2009.
11. Otvoreno pismo predsjedniku Hrvatskog sabora i predsjedniku Odbora za obranu Hrvatskog sabora zbog uskraćivanja prava vanjskim članovima Odbora za obranu na prisustvovanje današnjoj sjednici Odbora; 23.09.2009.
12. Priopćenje CMS-a povodom pritisaka Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na Zelenu akciju; 25.09.2009.
13. Izjava povodom napada na Rome u Zagrebu, lipanj 2009.

Održavali smo i CMS facebook grupu koja ima oko 309 članova/ica putem koje redovno izvještavamo javnost o našim aktivnostima. Također postoji i zasebne facebook grupe Škola ljudskih prava i Mlade MIRamiDE.

Publikacije. U 2009. objavili smo slijedeće publikacije:

- Mladi i izgradnja mira – Analiza aktivnosti izgradnje mira u udružama mladih i za mlade
- Zvoni za mir – polazišta za zagovaranje mirovnog obrazovanja
- Conference „The Role of Youth in Peace-building Process“
- Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije
- Vodič uz Zakon o suzbijanju diskriminacije
- Institucionalni vodič za tražitelje/ice azila u Republici Hrvatskoj

Sudjelovali smo i na slijedećim konferencijama/okruglim stolovima:

- Regionalni forum o mehanizmima za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima u bivšoj Jugoslavi, Budva
- Sigurnost od koga, za koga – prilozi diskusiji o sigurnosnoj politici RH
- European Integration and Transitional Justice: Prospects and Policy Options for Restorative Justice in Western Balkans, Brussels
- Mladići i nasilje – putevi za promijene, Zagreb
- Support to civil society dialogue – people to people actions, Bruxelles
- Social Work and Spirituality, Dubrovnik
- Brez meja – bez granica, Podčetrtek, Slovenija
- Važnost informiranja i sudjelovanja javnosti u procesu ulaska RH u EU, Zagreb
- Ljudska prava u Gazi – pozicije žrtve kao opravdanje za zločine, Zagreb
- Antidiskriminacijsko zakonodavstvo i praksa, Zagreb
- Azilska politika RH i integracija azilanata, Zagreb
- Gradimo svijet bez nasilja, konferencija o prevenciji nasilja među djecom i mladima, MZOŠ
- Obrazovanje i razvoj građanskog društva, 06.02. 2009. Zagreb; Novinarski dom: OSI, Budimpešta
- Otvorena sjednica Saborskog odbora za obrazovanje: Nacionalni okvirni kurikulum, Zagreb
- Medjunarodni dan nenasilja: Gandhi i nenasilje, Europski Dom
- MIRamiDAni, dani izgradnje mira: Kamo idemo i idemo li tamo zajedno, Grožnjan
- Navijačka (ne)kultura, Društveni Centar Kino Mosor
- Tribine Grada Zagreba: Mladi i nasilje
- Human Rights Education Forum, 14.-18. 10. 2009.

4. Preporuke/scenariji mogućeg razvoja

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Scenarij razvoja CMS-a ponajviše je zadan strateškim planom i velika nam je želja što više se držati strateškog plana. U 2010. godini pred nama su različiti izazovi. Jedan od njih je svakako i visoko postavljena ljestvica proračuna organizacije koju nije lako održavati i morati ćemo realno sagledati sve mogućnosti koliko je za CMS efikasno imati tako veliki proračun. U 2010. nakon brojnih konzultacija osnovati ćemo i Ustanovu za neformalno obrazovanje što će biti veliki izazov za nastavak funkcioniranja programa Mirovnih studija. Postoje velike šanse da ćemo raditi i na osnivanju interkulturnalnog centra u Islamu Grčkom, što će također zahtjevati dodatne kapacitete unutar organizacije. I dalje ostaje otvoreno pitanje do koje mјere će CMS svoj razvoj usmjeravati prema zaštiti i zagovaranju ljudskih prava te kako ljudskopravaški pristup uskladiti sa mirovnačkim. O svim tim pitanjima zasigurno ćemo puno razgovarati na nadolazećem redovnom godišnjem planiranju u Grožnjanu. Također više pažnje morati ćemo posvetiti i organizacijskim pitanjima, re-definiranju pravilnika o radu kako bi plaće u CMS-u bile još pravednije raspoređene (sada imamo situacije da rad na više projekata ne utječe na konačni iznos plaće). S nestrpljenjem očekujemo useljenje u Kuću ljudskih prava jer vjerujemo da ćemo u tom zajedničkom prostoru imati još više suradnje sa partnerskim organizacijama. Istovremeno, Kuća ljudskih prava će povući dio resursa CMS-a i potrebno je naći dobru ravnotežu između aktivnosti CMS-a i KLJP. S finansijske strane i dalje ćemo predano raditi na namicanju sredstava iako je moguće da će se tijekom 2010. godine pojaviti problem likvidnosti organizacije zbog brojnih EU projekata koji zahtjevaju tzv. matching fund ali ponekad i kasne sa ispaltama zadnjih rata. Od pet EU projekta koje provodimo a zahtjevaju značajno sufinanciranje za sada je zatvoren jedan (Mladi i izgradnja mira), a imamo dobre još nepotvrđene vijesti o sufinanciranju i za projekt *Stara kula – novi mostovi*. Ipak, još moramo pronaći dosta velika sredstva za dva projekta koja počinju u 2010. godini i jedan koji traje kroz 2009/2010 godinu.

O svim ovim izazovima brinuti će se Izvršni odbor koji će doživjeti jednu promjenu. Naime, dugogodišnja članica IO-a Emina Bužinkić najavila je svoj odlazak na edukaciju u inozemstvo od lipnja 2010 godine, te predlažemo da nju u IO-u zamjeni Julija Kranjec koja koordinira Školu ljudskih prava i preuzima polako koordinaciju oko azila.

Dakle, prijedlog novog izvršnog odbora je:

Gordan Bosanac – programski voditelj + javne politike izgradnje mira
Julija Kranjec – Azil + Škole ljudskih prava
Iva Zenzerović – program edukacije
Sandra Benčić – namicanje sredstava
Lana Vego – suzbijanje diskriminacije
Mirjana Mikić – voditeljica projekta *Manjine za manjine*
Vesna Kallay – voditeljica financija

Izvršni odbor CMS-a imao bi 7 članova/ica. Svi projekti koji će biti aktivni u CMS-u u 2010. godini imati će superviziju pojedinog člana/ice Izvršnog odbora, te će se na taj način osigurati vidljivost svakog projekta u radu IO-a.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Program mirovne edukacije

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2010.

Izvještaj sastavila: Iva Zenzerović

Uvod: Od početka 2009. CMS projekte koji se bave edukacijom integrira u *Program edukacije* s nekoliko ciljeva: bolje razmjene informacija među projektima, poticanja zajedničkih aktivnosti, boljeg kapacitiranja i podjele ljudskih resursa, zajedničkog namanja sredstava i stvaranja bolje kvalitete programa. 2009. bije je jedna od uspješnijih godina za edukativne aktivnosti u CMS-u, bilo da gledamo po broju aktivnosti, broju uključenih ljudi, utjecaju programa ili finansijsku podršku.

U 2009. program su činili sljedeći podprogrami i projekti:

1. Mirovni studiji – program mirovnog obrazovanja za građane i građanke
2. Mlada MIRamiDA – program edukacije, osnaživanja i umrežavanja mladih aktivnih u svojim zajednicama, unutar kojeg projekti:
  - 2.1. Mladi i izgradnja mira
  - 2.2. Mlada MIRamiDA treninzi
  - 2.3. Škole ljudskih prava – za srednjoškolce i srednjoškolke
3. Trening za trenerice/trenere (vrijednosti, sadržaji i metodologija mirovnog obrazovanja i vođenja grupnih participativnih procesa), kao i dio aktivnosti sljedećih projekata
4. Edukacija odvjetnika i odvjetnica za Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda
5. Stara kula – novi mostovi

Neki od pokazatelja uspjeha:

Unatoč velikom broju planiranih aktivnosti i s velikim očekivanim rezultatima, sve su aktivnosti, osim serije osnovnih MIRamiDA treninga u Benkovcu, Obrovcu i Škabrnji, uspješno provedene. I za ove treninge se pronašlo rješenje (spojeni su u 1 rezidencijalni trening) što je dalo očekivane rezultate – osnažilo grupu ljudi za aktivniji angažman u izgradnji zajednice.

Pokazatelj uspjeha koordinacije projekata u 2009. je osnaženost za kreiranje polazišta za zagovaranje uvođenja metoda, sadržaja i vrijednosti mirovnog obrazovanja u formalno obrazovanje, objedinjenih u publikaciji: *Zvoni za mir!*

Provđene aktivnosti i neki od rezultata:

U 2009. provedeno je 107 dana edukacije, sa preko 320 sudionika/ca i preko 70 suradnika/ca, od toga:

- 304 sati/45 dana (po 7 sati) edukacije na Mirovnim studijima, 68 sudionika/ca
- 1 devetodnevni trening Mlada MIRamiDA u Zadru,
- 2 devetodnevne škole ljudski prava (Trogir, Selce; 37 sudionika/ca) i 2 regionalne u Mostaru i Bijeljini
- 1 osnovni MIRamiDA trening u Šibeniku (za ljude iz Zadarskog zaledja), 12 sudionika/ca i 1 dvodnevna radionica u Benkovcu (8 sudionika/ca)

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

- 3 vikend modula Treninga za trenere (6 radnih dana, 12 sudionika/ca)
- 3 treninga u sklopu projekta "Potpora implementaciji Zakona o suzbijanje diskriminacije" za: odvjetnike/ce, nevladine organizacije i medije, poslovni sektor
- izdane su 2 publikacije: Istraživanje: Mladi i izgradnja mira, i polazišta za zagovaranje Mirovnog kurikuluma: *Zvoni za mir!*
- Provedena je kampanja za mirovno obrazovanje: Nasilje ostavlja tragove
- Održana je međunarodna konferencija : Uloga mladih u procesu izgradnje mira i jednodnevna konferencija: Obrazovanje za mir
- Izrađene su vanjske evaluacije:
  - treninga Mlada MIRAMI DA s ciljem sastavljanja preporuka za neformalno mirovno obrazovanje.
  - Mirovnih studija, za protekle 3 godine, s ciljem izrade analize i preporuka za verificiranje programa.
  - regionalnih Škola ljudskih prava

9 ljudi iz CMS-a bilo je na raznim domaćim i međunarodnim edukacijama, ukupno 37 dana edukacije

1. "Religije Balkana-susreti i prožimanja", BOŠ i IMIC, Sarajevo ,6 dana.
2. School of Social Work: Theory and Practice", IUC, Dubrovnik, 6 dana
3. Community Conflict Management related to Ethnic Diversity, OSI, Budimpešta, 6 dana.
4. 2 treninga o Komsijima za suočavanje s prošlošću; Organizator: REKOM; Trajanje: 2x 2dana
5. Introductory Training for Policy-makers: Managing Conflicts and Urban Development in Multiethnic Communities, organizator: OPEN SOCIETY INSTITUTE LOCAL GOVERNMENT AND PUBLIC SERVICE REFORM INITIATIVE trajanje May 18-23, 2009 in Budapest / 6 dana
6. Trening za trenere; CMS-a; 3x3 dana
7. capacity building seminar "Bridging Research and Policy in Region of Western Balkans; European Fund for the Balkans; 3 dana
8. Osnovni trening izgradnje mira: Centar za nenasilnu akciju trajanje:10 dana (punih, dugih s puno neugodnih pitanja)
9. Think and Link Capacity Building ; European fond for the Balkans; 2 dana, 10.-12. prosinca 2009., Skopje, Makedonija

Na programu je bilo uposleno 7 osoba, od čega 5 cijelu godinu na puno radno vrijeme, 1 osoba na pola radnog vremena, jedna osoba na puno radno vrijeme do 01.07. i jedna pola radnog vremena do 01. 07, a potom puno radno vrijeme.

Stalno zaposleni:

- 1) Iva Zenzerović, puno radno vrijeme: koordinatorica programa, voditeljica Mirovnih studija, suradnica na projektu Stara kula – novi mostovi, članica tima Traninga za trenere, suradnica na projektu edukacije ze ECHR
- 2) Emina Bužinkić, pola radnog vremena: koordinatorica, potom članica tima Mlade MIRAMI DE, Škole ljudskih prava, također uposlena u programu javnih politika – azil
- 3) Cvijeta Senta, puno radno vrijeme – voditeljica projekta Mladi i izgradnja mira, članica tima Mirovnih studija
- 4) Lovorka Bačić, puno radno vrijeme, asistentica na projektu Mladi i izgradnja mira; voditeljica projekta Trening za trenere, članica tima Mirovnih studija
- 5) Julija Kranjec, do 01.07. pola, potom puno radno vrijeme – voditeljica projekta Škole ljudskih prava, članica tima Mirovnih studija
- 6) Drago Župarić Iljić, do 01.07. puno radno vrijeme, asistent na Mirovni studijima i u timu Azila
- 7) Petra Jurlina, puno radno vrijeme, voditeljica projekta Stara Kula – novi mostovi.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Suradnja sa drugim organizacijama: Projekti su provedeni u partnerstvu sa: Mrežom Mladih Hrvatske, MAP Savjetovanjima, Documentom, Vladinim uredom za ljudska prava, Institutom za društvena istraživanja, Inicijativom mladih za ljudska prava, Legalisom, Volonterskim centrom - Osijek, Centrom za mir i nenasilje – Osijeka, i Španjolskim vijećem mladih (Consejo de la Juventud de la Espana, Associazione per La Pace e i Diritti, Trieste. Partneri su također bili: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga prijatelja Kule Stojana Jankovića – Mostovi, Srpsko narodno vijeće.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:

U programu edukacije volontiralo je preko 30 volontera, od toga 10-tak dugoročnih volontera i 20-tak povremenih, kroz Mirovne studije. Održano je oko 700 sati volonterskog rada.

Prisutnost programa u javnosti/medijima:

O svakom je projektu, izuzev TzT-a objavljena barem vijest na portalu, a o nekima su snimljene i reportaže, te radijske emisije – što za projekte edukacije smatramo velikim uspjehom. Odvjetnici, Konferencija mladih o izgradnji mira, Stara Kula – novi mostovi snimili su reportaže za Prizmu, HRT.

Projekt Stara kula – novi mostovi imao je i prilog Euromagazinu, a Desničini susreti bili su izrazito dobro medijski popraćeni.

Kampanja: Nasilje ostavlja tragova na žalost nije bila prikazana na HRT-u, ali je emitirana na Hrvatskom radiju, brojnim drugim radio postajama te je dobro prezentirana putem web-portala (spot i banneri).

Snimljena je jedna radio emisija (HR) o CMS-u (Gordan Bosanac i Iva Zenzerović) i još jedna o nasilju (Emina Bužinkić, Jospia Lulić).

Finansijsko stanje: Izvori financiranja u 2009.

Projekte su financirali:

Europska komisija, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Grad Zagreb (Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport, Gradski ured za zdravstvo, Zagrebački Hoding), Vlada Kraljevine Norveške.

Finansijsko stanje programa: 1.851,082 kune

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): 12,61%

Prepreke i mogući scenariji:

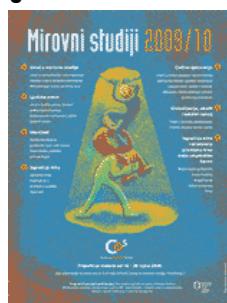
Izazovi koordinacije programa - Program edukacije sastoji se od dvije vrste aktivnosti: projekata na duge staze posvećenih mirovnom obrazovanju, zainteresiranih za razvijanje edukacijskih aktivnosti i metodologija edukacije/treninga, povećanje kvalitete i utjecaja mirovnog obrazovanja (Mirovni studiji, Mlada MIRamiDA, Škole ljudskih prava, TzT). Drugi je dio edukacija vezan je uz konkretnе projekte javnih politika. Te su edukacije uglavnom specifične i stručne (diskriminacija, europska konvencija itd.), one u manjoj mjeri integriraju participativnu metodologiju rada, manje im je u fokusu razvoj metodologije, već se rezultati edukacije koriste za unapređenje pojedinih javnih politika ili razvoj zajednice.

Te dvije vrste aktivnosti teško je (ako ne i nemoguće) integrirati u jednu zajedničku koordinaciju iz niza razloga kao što su odgovaranje na potrebe, namicanje sredstava ili utjecaj programa, smatram da nije preporučljivo da projekti CMS-a budu isključivo edukacijski ili isključivo područje javnih politika, te ostaje izazov na kojoj razini ih koordinirati i razvijati.

Kad se Mirovni studiji Ustanove, iako može izgledati kao prepreka, u seriji konzultativnih razgovora s članovima Izvršnog odbora i članovima/cama Savjeta CMS-a oko osnivanja Ustanove, ne vidi se opasnost za stabilnost programa edukacije CMS-a već se osnivanje *Ustanove za mirovno obrazovanje i građanski aktivizam* vidi kao prilika za razvoj drugih edukacijskih programa u CMS-u, te se dugoročna suradnja Ustanove i CMS-a vidi kao jača snaga i Mirovnih studija (Ustanova) i drugih programa CMS-a, dakle obostrani benefit.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Program mirovne edukacije

Mirovni studiji: Izvještaj za Skupštinu CMS-a

za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2010.

Izvještaj sastavila: Iva Zenzerović

Uvod:

Izvještajem je obuhvaćen kraj radne godine MS 2008/09. i početak radne godine 2009/2010. 2009. je za Mirovne studije bila stabilna finansijska godina koja je omogućila: proširenje tima, te proširenje i restrukturiranje programa. Uz redovna predavanja: razvile su se i dodatne aktivnosti: komunikacija s fakultetima (PMF, FFZG), razvoj e-learninga za studente, održana je vanjska evaluacija programa, konzultacije i planiranje restrukturiranja Mirovnih studija u Ustanovu za mirovno obrazovanje i aktivne građane. Veliki broj voditelja i voditeljica kolegija podržao je Nezavisnu studentsku inicijativu za pravo na besplatno obrazovanje, od javljanja na konkretnе upite i konzultacije, do organiziranja alternativnih predavanja. Interes za program i dalje je u usponu, što vidimo u broju prijava, ali i želji da se na Mirovnim studijima predaje.

Neki od pokazatelja uspjeha:

- Zainteresiranost za program (sudionici)
- Zainteresiranost za održavanje predavanja (voditelji)
- Razvoj programa (od niza kolegija, do cjeline programa i niza pratećih aktivnosti)
- Količina i kvaliteta održanih predavanja
- Više ljudi u timu
- Broj volontiranih sati
- Broj održanih akcija

**Provđene aktivnosti i neki od rezultata:
2008/2009.**

- Ispunjena je predviđena satnica i dovršena radna godina **2008/2009.** – održano je 220 sati nastave i 16 od 18 predviđenih kolegija. Umjesto kolegija koji se nisu mogli održati, povećana je satnica kolegiju Civilno djelovanje.
- 28 osoba sudjelovalo je na predavanjima do kraja, 22 osobe završile su program 2008/09; a 6 njih sudjelovalo je u programu (pohadalo manje od 60% predavanja)
- Podignuta je razina znanja sudionika i sudionica radne godine 2008/2009. Prema skali samoprocjena prosječno znanje sudionika/ca iz sadržaja Mirovnih studija bilo je prije predavanja 37,28 a nakon predavanja 56,93, što znači da je poraslo za 19,66
- 3 sudionice programa aktivno su sudjelovale u organizaciji i provedbi Studentskih prosvjeda na filozofskom

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

fakultetu, u značajnoj mjeri koristeći znanja i vještine stećene na Mirovnim studijima. Studentski prosvjedi su akcija koja ima značajan doprinos demokratizaciji i razvoju civilnog društva. Po prvi puta u Hrvatskoj organizirana je akcija za javno dobro (besplatno visoko školstvo) velikog obima i utjecaja, a da ju nisu pokrenule organizacije CD-a. Iako je već vidljiv snažan utjecaj akcije na "obrazovanje javnosti o direktnoj demokraciji", valorizacija ove akcije tek predstoji. U mnogim segmentima prepoznat je utjecaj Mirovnih studija: direktna demokracija, nenasilna akcija, utjecaj na javne obrazovne politike, rad za opće dobro i drugi što su potvrstile i same sudionice.¹

- 21. rujna obilježen je i Međunarodni dan mira, radionicom i javnom prezentacijom Boalovog teatra obespravljenih na kojoj su sudjelovali i sudionici/ce u osnovnoj radionici Boalovog teatra na Mirovnim studijima. Pripremljene su dvije scene za analizu koje tematiziraju vršnjačko nasilje u školama. Javno su predstavljene, analizirane i transformirane u Društvenom Centru kina Mosor. Nakon toga 1 je sudionica organizirala radionice Boalovog teatra povodom Dana ljudskih prava u osnovnoj školi u Savskom Marofu.
- U cijeloj radnoj godini 2008/2009. 19 osoba volontiralo je ukupno 480 sati i kao kompenzacija za plaćanje participacije sudjelovalo u aktivnostima i projektima CMS-a i drugih suradničkih organizacija
- Održan je sastanak i on-line konzultacije s voditeljima vezan uz evaluaciju 2008/09. i pripremu 2009/2010.
- Izrađena je web aplikacija: mirovni-studiji.cms.hr sastavljena od 2 djela:
  1. Javni – sa dodatnim tekstovima o Mirovnim studijima, popisima literatura, pozivima za dodatne edukacije, okrugle stolove i tribine vezane uz mirovni i građanski aktivizam
  2. Dostupan sudionicima/cama i voditeljima/cama tekuće radne godine u kojem su postavljeni svi materijali (Mirovna čitanka: tekstovi, prezentacije, power pointi koji se dijele na kolegijima), raspored predavanja i diskusione grupe kojima je cilj proširiti diskusije s predavanja, postavljati dodatna pitanja voditeljima, i od strane voditelja sudionicima. Struktura stranice prati strukturu modula Mirovnih studija.
- U postupku vanjske evaluacije Mirovnih studija, uključena je evaluacija utjecaja godina 2006/07; 2007/08 i 2008/09.

2009/2010.

- Odrađena je priprema radne godine 2009/2010. Program je restrukturiran u 6 modula što njegove sadržaje čini prepoznatljivijim i stvara platformu za uključivanje u formalni sustav visokog obrazovanja (mogućnost akreditiranja). Održana je promocija programa i tiskani promotivni materijali (letci, brošure i plakati). Za program se interesiralo 100-tinjak osoba, potpunu prijavu (esej i intervju) prošlo je 49 osoba, upisano je 35 osoba.
- Održana su 42 dvosata od predviđenih 136 iz radne godine 2009/2010. (30%)
- Provedena je Vanjska evaluacija utjecaja i kvalitete programa Mirovnih studija, s naglaskom na protekle tri radne godine (2006. – 2009.) Ispunjeno je 60 upitnika od strane sudionika/ca, 10-tak od strane voditelja, održane su 4 fokus grupe (dosadašnji voditelji programa, sudionici koji su se profesionalno angažirali u radu nevladinih organizacija, sudionici iz poslovнog sektora, branitelji/ce).
- Pokrenut je proces izrade i zagovaranja Kurikuluma mirovnog obrazovanja. U sklopu programa edukacije CMS-a, u suradnji s projektom Mlada MIRamIDA sastavljena su temeljna polazišta CMS-a vezna uz pozicioniranje i zagovaranje mirovnog obrazovanja u sklopu Odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo, kao i konzultacije oko osnivanja Ustanove za mirovno obrazovanje i aktivne građane.

Na projektu je uposleno:

---

¹ Prema izjavi sudionice pojma i termin "Plenum" kao oblik direktnе demokracije proizišao je direktno iz iskustva kolegija Nenasilno djelovanje.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Tokom 2009. na Mirovnim studijima su radili: Iva Zenzerović (pola radnog vremena) i Drago Župarić, pola radnog vremena (do 01. Srpna). Od rujna u organizaciji Mirovnih studija sudjeluje tim: Iva Zenzerović, Lovorka Bačić, Cvjetka Senta, Julija Kranjec i volonterk Sanja Salkić i Mirela Travar.

Suradnici - voditelji kolegija i gosti na predavanjima bili su: Goran Božičević, Vesna Teršelić, Andrijana Parić, Gordan Bosanac, Mirjana Mikić Zeitoun, Ugo Vlaisavljević, Ana Raffai, Otto Raffai, Suzana Kunac, Žarko Puhovski, Amir Hodžić, Tea Škokić, Marko Jurčić, Ana Marija Simić, Duška Pribičević Gelb, Sandra Benčić, Ivana Radačić, Ankica Čakardić, Željka Jelavić, Lana Vego

Gosti-predavači na kolegiju civolno djelovanje: Vesna Janković, Srđan Dvornik, Vesna Kesić, Hrvoje Cirkvenec, Ljiljana Canjuga, Bruno Cavić, Tomislav Tomašević, Tin Gazivoda, Paul Stubbs
Branka Peurača, voditeljica je vanjske evaluacije. Ukupno: 30 suradnika i suradnica.

Suradnja sa drugim organizacijama: Posredno, kroz rad voditelja i volonterski rad Mirovni studiji surađuju sa svim organizacijama iz kojih dolaze voditelji kolegija.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:

Volonterke koje su sudjelovale u organizaciji Mirovnih studija su: Emina Kovač, Sanja Salkić i Mirela Travar. Preko 20 sudionika/ca programa volontiralo je na raznim projektima CMS-a i partnerskih organizacija, 500 sati.

Prisutnost projekta u javnosti/medijima:

Finansijsko stanje: Izvori financiranja u 2009.

Nacionalna Zaklada za razvoj civilnog društva	145.500
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	50.000
Grad Zagreb – gradski odjel za mlade	20.000
Grad Zagreb - Gradski odjel za kulturu	15.000
Participacija sudionika/ca u 2009	11.600
	242.100 kuna

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): 52.638,77 kuna = 21,74%

Prepreke i moguće scenariji:

Trenutno ne vidimo prepreke održavanju programa Mirovnih studija. Interes za program raste, čemu doprinose vidljive akcije i reakcije CMS-a, evaluacija programa je dobra, i sve je veći interes za održavanjem predavanja na Mirovnim studijima. Program se, u najmanjem obimu s minimalnim finansijskim sredstvima, a u slučaju finansijske stabilnosti može se nastaviti odvijati i razvijati.

Moguća prepreka može se pojaviti u suradnjama s fakultetima, jer iako neki pozivi dolaze, sami fakulteti ne izdvajaju finansijska sredstva za predavanja. To je moguće rješiti zajedničkim pravovremenim planiranjem i namicanjem sredstava.

Veliki izazov pred Mirovnim studijima je registracija u Ustanovu. Potencijalne prepreke vidim u prelaznom razdoblju u ljudskim resursima.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Iме програма: Mlada MIRamiDA

Izvještaj sastavile: Emina Bužinkić, Lovorka Bačić, Julija Kranjec, Cvijeta Senta, Sara Lalić

Sažet opis programa:

Mlada MIRamiDA naziv je tima i programa koji povezuje rad na izgradnji mira s radom s mladima i za mlade putem edukacije, aktivizma, te zagovaranja i javnih politika.

1. Pokazatelji uspjeha

- doprinos uvođenju mira i izgradnje mira u hrvatski obrazovni sustav
- doprinos razvoju politika za mlade
- kontinuirani edukacijski i zagovarački programi
- programski razvoj
- kontinuirana podrška radu Koalicije za REKOM – djelovanje kroz grupu mlađih
- kvalitetna evaluacija i preporuke za razvoj programa

2. Provedene aktivnosti i njihovi rezultati:

1. Mladi i izgradnja mira
2. Treninzi Mlada MIRamiDA
3. Škole ljudskih prava
4. Suočavanje s prošlošću
5. Podrška radu Mreže mlađih Hrvatske (sudjelovanje na Generalnoj Skupštini MMH, 03.-06.12.2009.)

1. Istraživanje

1.1 Istraživanje aktivnosti izgradnje mira unutar sektora mlađih - mjera/okvira postojećih politika za mlade. Istraživanje je proveo partner IDIZ uz suradnju MAP Savjetovanja.

1.2 Priprema preporuka za zagovaranje javne politike izgradnje mira u RH, zasnovanih na rezultatima istraživanja i analizi „policy okvira“. Preporuke su izradene u suradnji CMS-a i MAP Savjetovanja. Analiza i preporuke korištene su za zagovaranje.

2. Rad na izradi kurikuluma za mirovno obrazovanje

2.1 Provedena vanjska evaluacija programa Mlada MIRamiDA, objedinjene preporuke za neformalne edukacijske programe izgradnje mira.

2.2 Objavljena publikacija „Zvoni za mir“ koja elaborira osnovna načela i vrijednosti obrazovanja za mir, te sadržaje i metode. Sadržaj te publikacije također čine analiza šireg društvenog konteksta u odnosu na problematiku mira odnosno izgradnje mira u društvu i mirovnog obrazovanja, analiza postojećih obrazovnih sadržaja i programa koji imaju elemente obrazovanja za mir, a provode se unutar formalnog obrazovnog sustava, Zatim primjeri dobre prakse sličnih odnosno komplementarnih programa koji se provode u europskim državama, a koji kroz obrazovanje za aktivne građane podučavaju o nekim sadržajima i vrijednostima sadržanim u mirovnom obrazovanju. Dodatak publikaciji je analiza relevantnih politika te preporuke proizašle iz istraživanja „Mladi i izgradnja mira“ koje se odnose i na neformalno obrazovanje te druge aktivnosti koje doprinose demokratizaciji i izgradnji mira.

3. Javna događanja

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

3.1 Međunarodna konferencija „Uloga mladih u procesu izgradnje mira“, okupila je mlade iz područja EU, mediteranskih država i Balkana. Konferenciju je otvorio predsjednik Republike Hrvatske, gospodin Stjepan Mesić. Teme konferencije su bile izgradnja mira, konflikti i uloga mladih u transformaciji konfliktova, suočavanje s prošlošću. Tijekom radionica sudionici/e su razmijenili znanja i iskustva rada na izgradnji mira u različitim državama i kontekstima, te izradili preporuke za obrazovne politike i deklaraciju o izgradnji mira koje su poslane vladama.

3.2 Trening Mlada MIRAMI DA, desetodnevni trening izgradnje mira za mlade aktiviste/kinje. Tokom treninga su mladi također kreirali ideje za kampanju te doprinijeli izradi sloganova i vizualnih materijala projekta, a posljednja 2 dana treninga kolegice iz CZMOS-a provele su evaluaciju programa i samog treninga sa sudionicima/cama. Za sudionike/ice treninga izrađen je priručnik 'Mladi i izgradnja mira'.

3.3. Mini konferencija «Obrazovanje za mir» vezana za izradu kurikuluma sastojala se od fokus grupe i konferencijskog dijela. Na njoj su različiti dionici koji se bave obrazovanjem raspravljali o programima (koji sadrže elemente mirovnog obrazovanja) koji se/su se provodili te njihovim rezultatima. Razgovaralo se i o preporukama i načinima na koje se mirovno obrazovanje može uvesti u formalni obrazovni sustav. Preporuke su korištene za daljnje zagovaranje mirovnog obrazovanja.

3.4. Prezentacija studije istraživanja (publikacije „Mladi i izgradnja mira“), održana u knjižnici Bogdana Ogrizovića u sklopu Info tjedna Mreže mladih Hrvatske. Uz istraživanje predstavili smo i analizu i preporuke za javne politike izgradnje mira (politike prema mladima i obrazovne politike).

4. Zagovaračke aktivnosti

4.1 Zagovaranje s ciljem usvajanja mirovnog obrazovanja unutar formalnog školskog sustava

4.2 Medijska kampanja „Mir u škole“ - Sastojala se od tv spota i radio jingle-a koji je distribuiran svim zainteresiranim stanicama te distribucije tzv. Mirovnih postera.

5. Konzultacije s mladima o suočavanju s prošlošću

5.1. Konzultacije u Splitu: Konzultacije su održane 25. travnja 2009. godine u lokalnom klubu Info zona. Na konzultacijama je sudjelovalo 15-ak mladih, uglavnom članova i zaposlenika lokalnih nevladinih organizacija. Sudionici su zaključili da bi za uspjeh procesa suočavanja s prošlošću trebalo ojačati suradnju s lokalnim organizacijama mladih, razviti pristup bliži i primjereni mladima te uključiti studentske organizacije i organizacije za zaštitu okoliša u proces.

5.2. Konzultacije u Vukovaru: Konzultacijski sastanak je održan 16. lipnja 2009. u Info-centru za mlade Vukovar. Sudjelovalo je 10ak mladih iz organizacija mladih i pomladaka nekih političkih stranaka. Zaključci sudionika su da treba razviti metode odgovora na specifične potrebe mladih ljudi iz zajednica pogodenih ratom te da treba više uključiti ogranke mladih političkih stanaka u proces suočavanja s prošlošću.

5.3. Konzultacije u Rijeci: Konzultacije su održane 18. lipnja 2009. godine na Filozofskom fakultetu. Sudjelovalo je 15-ak mladih iz nevladinih organizacija te nekoliko profesora i studenata. Zaključili su da bi Koalicija za REKOM trebala razviti mehanizam koji bi koristio nalaze Komisije u suđenjima za ratne zločine te da bi trebalo uključiti učenike osnovnih i srednjih škola u konzultacijski proces.

5.4 Konzultacije u Zagrebu: Konzultacije su održane u Zagrebačkom centru za nezavisnu kulturu 20. lipnja 2009. Na ovoj je tribini sudjelovalo 20-ak srednjoškolaca, studenata i članova nevladinih organizacija. Zaključili su da je povjesno obrazovanje u školama izgrađeno na mitovima o nacionalnom identitetu i ratnim zločinima, a da bi Regionalna komisija trebala biti objektivna te da neki dijelovi Hrvatske i dalje pate od segregacije mladih iz različitih etničkih skupina.

6. Škole ljudskih prava za srednjoškolce

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

6.1 Tijekom 2009. godine održane su dvije Škole ljudskih prava (Trogir, Selce), u kojima je sudjelovalo 37 srednjoškolaca/ki, te je nastavljena suradnja s Norveškim Helsinškim Odborom u 2010. godini u kojoj se planira provedba tri škole. Intenzivirale su se aktivnosti na regionalnom nivou gdje su se održale dvije regionalne škole (Mostar, Bijeljina) i četiri sastanka regionalnog tima. U lipnju je osnovana grupa mladih čiji su članovi/ice zajedno sa studentima/icama Mirovnih studija sudjelovali/e u obilježavanju Međunarodnog dana mira (21.09.), volontirali na CMS štandu za Dan ljudskih prava, te se uključili u rad hrvatske radne grupe za mlade. U svojim aktivnostima promoviraju ideju regionalne komisije za istinu. Osim škola, dogodila se suradnja s talijanskim udrugom "Associazione Tenda per la Pace e i Diritti" i posjet okolicu Trsta s polaznicima škola i članovima Radne grupe za mlade SSP, gdje je naglasak bio na posjetu mesta stradanja Jugoslavena tijekom i nakon Drugog rata.

7. Treninzi Mlade MIRamiDE

Osim redovnog nacionalnog treninga Mlade MIRamiDE (gore spomenut), održan je 3. lokalni trening Mlade MIRamiDE čime je završen trogodišnji projekt edukacije aktivnih mladih o izgradnji mira i za izgradnju mira. Lokalni trening održan je u Osijeku u trajanju od 5 dana od 04. do 08. studenoga; na njemu je sudjelovalo 12 mladih iz Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Teme obrađene na treningu: Komunikacija, timski rad i zajedničko donošenje odluka, Mladi u lokalnoj zajednici, i razvoj lokalnih politika za mlade, te Javno zagovaranje i aktivizam mladih. Trening je organiziran u suradnji s Volonterskim centrom Osijek. U sklopu treninga sudionici/e su radili na razvijanju nekoliko ideja/koncepcata djelovanja za promjene. Problemi mladih koje su identificirali/e te se na neke od njih fokusirali, proizašli su iz zajedničkog rada tijekom treninga. Ideje za rad na tim problemima mladih razvijat će se u idućem periodu te prema kapacitetu zainteresiranih sudionika/ca, CMS i MMH na njima će se raditi. Sudionici/e su na treningu dobili/e pripremljen priručnik 'Mladi i lokalna zajednica'.

3. Tim angažiran na provedbi projekta (zaposlenici i volonteri)

Zaposlenice: Cvijeta Senta (koordinatorica projekta 'Mladi i izgradnja mira'), Lovorka Bačić (asistentica projekata 'Mladi i izgradnja mira' i 'Mlada MIRamiDA', Julija Kranjec (koordinatorica projekta 'Škole ljudskih prava', Eminina Bužinkić (koordinatorica projekta 'Mlada MIRamiDA', Sara Lalić (koordinatorica projekta 'Suočavanje s prošlošću' - SSP)

(Honorari/e) Suradnice/i: Marina Škrabalo i Anka Kekez Koštro (istraživanje, policy analiza, policy preporuke); Sonja Kersten i Nikoleta Poljak (evaluacija programa Mlada MIRamiDA, konferencija); Brian Phillips (konferencija); Lana Vego (SSP), Vesna Teršelić (Documenta), Eugen Jakovčić (Documenta), Ivan Novosel (Legalis), Mario Mažić (Inicijativa mladih za ljudska prava), Tamara Rojšek (Inicijativa mladih za ljudska prava), Lejla Šehić Relić (Volonterski centar Osijek), Žarko Puhovski, Josipa Lulić, Sandra Benčić, Andrijana Parić, Iva Zenzerović, Vesna Teršelić, Amir Hodžić, Marin Luković, Oliver Sertić, Božica Ciboci i dr. (edukacije u okviru projekata Mlada MIRamiDA i Škola ljudskih prava).

Volonterke/i: Andrea Milat, Božo Žonja, Dajana Maravić, Matea Bartolović i Tamara Rojšek (konferencija), Nikola Buković i Martina Horvat (Mreža mladih Hrvatske – Zvoni za mir), Toma Kukoč, Martina Pekčec i Vanja Vreća (istraživanje), Tomislav Dujmović, Bernard Jurić i Mislav Pislak (grupa mladih – Dan ljudskih prava) i dr.

4. Suradnja sa drugim organizacijama/inicijativama/mrežama

Partnerske organizacije na projektu 'Mladi i izgradnja mira' su: Mreža mladih Hrvatske, Documenta – centar za suočavanje s prošlošću. Na dijelu projekta (aktivnost 3.1. Konferencija „Uloga mladih u izgradnji mira“) partnerska organizacija bila je Španjolsko vijeće mladih (Consejo de la Juventud de la Espana). Istraživanje (aktivnost 1.) provedeno je u suradnji s Institutom za društvena istraživanja Zagreb i MAP Savjetovanja. Suradivali smo u nekoliko fazu sa CZMOS-om (vanjska evaluacija, mini konferencija, mirovni kurikulum). U okviru inicijative mladih sa suočavanje s prošlošću suradivali smo s: Inicijativom mladih za ljudska prava, Legalisom i Mrežom mladih Hrvatske, te Documentom- centar za suočavanje s prošlošću kao organizacijom koja vodi konzultacijski proces Koalicije za REKOM u Hrvatskoj. Na projektu 'Mlada MIRamiDA' suradivale smo s Volonterskim centrom Osijek i

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Centrom za mir i nenasilje iz Osijeka.

5. Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:

U projekte smo uključivali volontere i volonterke kojima smo podijelile volonterske knjižice. Ukupan volonterski angažman u programu Mlade MIRamiDE iznosio je oko 350 sati (150 sati na konferenciji, 60 sati na istraživanju – 6 studenata/ica Mirovnih studija, oko 150 sati na projektu suočavanja s prošlošću, oko 10h za Dan ljudskih prava, oko 10h u organizaciji škola ljudskih prava i dr.).

6. Prisutnost projekta u javnosti/medijima

Namjera kampanje u okviru projekta 'Mladi i izgradnja mira' bila je podignuti svijest u javnosti o važnosti nenasilja i izgradnje mira te doprinijeti naporima zagovaranja uvođenja mirovnog obrazovanja u formalni obrazovni sustav. U tom smislu htjele smo potaknuti i mobilizirati širu javnost da ovoj temi posveti više pažnje.

U sklopu kampanje prikazivao se spot „Nasilje ostavlja tragove“ i radio jingle, a "mirovni posteri" su distribuirani u osnovne i srednje škole u RH.

Nastojale smo doći do što većeg broja medija s proizvodima projekta:

- TV spot – iako je HRT u travnju 2009. raspisao natječaj za kampanje, nikada rezultati nisu formalno došli do nas.
- radijski džingl – bio je emitiran kroz Mrežu HR-a (10 radijskih postaja), na Radiju 101, Otvorenom radiju te Radio Anteni.
- ostali oblici oglašavanja: mnoge web stranice partnerskih i prijateljskih organizacija objavile su ili bannere ili spot uz vijesti o početku i glavnim ciljevima kampanje.

Skupština CMS-a

Godišnji narativni i finansijski izvještaj

01.01. 2009. – 31.12. 2009.

: Zamirzine – novine za civilno društvo i urbanu kulturu, www.zamirzine.net

: Domaći – udruga za kreativni razvoj, www.domachi.hr

: Plan.et magazin, www.planetmagazin.net

: Libela – portal o rodu, spolu i demokraciji, www.libela.org

: Mreža mladih Hrvatske – www.mmh.hr

: Human rights house network,

<http://humanrightshouse.org/News/index.html?region=Balkans&nh=1&mh=5>

: Hrabri telefon, <http://www.hrabritefon.hr/main.php?hrabri=news,centar-za-mirovne-studije-nasilje-ostavlja-tragove>

: Delegacija Europske unije, <http://dehhrv.ec.europa.eu/?lang=en&content=2192>

: Stanica M.I.R., <http://stanicamir.org/?p=1759>

: Roditeljski.info – portal za odgovorno roditeljstvo, <http://www.roditeljski.info/magazin/2009/11/cms-predstavio-spot-nasilje-ostavlja-tragove/>

: Human rights school – škole ljudskih prava, http://www.humanrightsschools.org/pocetni.php?module=text_view&idtekst=412&jezik=en

: Info centar za mlade Osijek, <http://www.icm-osijek.info/index.php/Natjecaji-i-pozivi/Pozivi-treninzi-seminari/Spot-Nasilje-ostavlja-tragove-za-kampanju-Mir-u-skole.html>

: Cro RSS, http://www.cro-rss.com/article_video_nasilje_ostavlja_tragove_5342880.htm

: AOL video, <http://video.aol.fr/video-detail/nasilje-ostavlja-tragoveflv/2724097645>

: Forum za slobodu odgoja, <http://www.fso.hr/forumM/>

: LORI forum, <http://174.132.115.219/~lorihr/forum/viewtopic.php?p=31900&sid=e27fee16adeccd7071679fcb5f092cbd>

: Formalin dizajn, <http://www.formalindizajn.hr/multimedija>

: Index.hr, <http://www.index.hr/tag/51656/centar-za-mirovne-studije.aspx>

: Edukacija.hr – banner; <http://www.edukacija.hr/ustanove/>

: Pogledaj.to - <http://pogledaj.to/blogs/architect/archive/2009/12/14/estetiziranje-nasilja.aspx>

: www.gay.hr

Što se tiče drugih projekata, o njima se uglavnom pisalo u lokalnim novinama (Slobodna Dalmacija, Zadarski list, Glas Slavonije, Novi list i dr.)

7. Finansijsko stanje

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Ukupno: 927.274,13 kn

Mladi i izgradnja mira: 603.746,29

Europska unija	531.175,01 kn (EUR 72.763,70)
Krapinsko-zagorska županija	5.000,00 kn
Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	20.000,00 kn
Ured gradonačelnika	25.000,00 kn
Zagrebački holding	20.000,00 kn
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	2.571,28 kn

Mlada MIRamiDA:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa **75.000,00 kn**
Osječko – baranjska županija **3.000,00 kn**

Škole ljudskih prava:

Norveško ministarstvo vanjskih poslova **215.277,84kn** (EUR 29.040,00)
Grad Zagreb: **10.000 kn**; Grad Crikvenica **2.000 KN**

Suočavanje s prošlošću:

Norveško ministarstvo vanjskih poslova **18.250,00 kn** (EUR 2.500,00)

8. Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak)

Ukupan doprinos institucionalnih troškovima CMS-a iz programa Mlade MIRamiDE iznosio je **oko 15%**.

9. Prepreke i moguće scenariji:

S obzirom da smo u 2009. godini provodile veliki broj aktivnosti s brojnim partnerima i sa vrlo različitim željenim rezultatima s više razina utjecaja, održivosti i stabilnosti, smatramo važnim uložiti energiju u:

- intenzivirati lobiranje za mirovno obrazovanje i obrazovanje za demokratsko građanstvo u široj koaliciji organizacija civilnog društva s obzirom na nedostatak takvog sadržaja u obrazovnom sustavu na svim razinama
- intenzivirati edukaciju o/za ljudska prava za srednjoškolce kao komplementarnu aktivnost formalnom obrazovnom sustavu uz dodatne aktivnosti uključivanja srednjoškolaca u angažman za zaštitu ljudskih prava
- razvijati trenerske programe Mlade MIRamiDE usmjerenе prema kapacitiranju mladih trenera, no i kapacitiranju mladih aktivista putem različitih trenerskih modula

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Program edukacije

Trening za trenere/ice – osnove mirovne i participativne edukacije

Izvještaj sastavio/la: Lovorka Bačić, Iva Zenzerović

1. Sažet opis projekta (ciljevi i svrha):

Trening za trenere/ice bio je namijenjen onima koji od nedavno vode ili se pripremaju voditi procese participativne edukacije - radionice i/ili participativnog i suradničkog donošenja odluka (sastanke, policy-procese), a koji su utemeljeni na vrijednostima nenasilja, izgradnje mira i ljudskih prava. Namjera je bila sudionicima/cama dati priliku za poboljšanje metodološkog okvira, izbor metoda, pripremu radionica, kao i za propitivanje širokog raspona mogućih nedoumica i poteškoća koje se javljaju u pripremi i provedbi radionica, sastanaka i procesima donošenja odluka. Trening se sastojao od 3 tematska modula.

■ Pokazatelji uspjeha

Evaluacije sudionika/ca pokazale su zadovoljstvo obrađenim sadržajima (temama, metodama i praktičnim radom), te izrazili/e želu za nastavaka rada i konzultativnih sastanaka kao vida podrške CMS-a njihovom radu. Dogovoren je nastavak rada/sastanaka jednom mjesечно prema potrebi i temama od interesa za sudionike/ce. Sa nekim od sudionika/ca ostali smo u intenzivnijem kontaktu.

Trening je završilo 11 osoba.

2. Provedene aktivnosti i njihovi rezultati:

Održana su 3 vikend modula, ukupnog trajanja 45 radnih sati. Moduli:

Vrijednosti i teme mirovne edukacije i srodnih participativnih procesa (23/24/25.10.)

Metodologija i metode edukacije za mir (13/14/15.11.)

Priprema radionica i sastanaka – što trebamo znati? Što trebamo vježbat? (11/12/13.12)

Sudionicima/cama kupili dva priručnika – Moć suradnje i po jednu publikaciju Malog koraka.

3. Tim angažiran na provedbi projekta (zaposlenici i volonteri)

Zaposlene: Iva Zenzerović Šloser i Lovorka Bačić

Honorarni/e suradnice/i: Goran Božičević, Karmen Ratković

Projekt je malog obima te nije bilo potrebe za volonterima/kama

4. Suradnja sa drugim organizacijama/inicijativama/mrežama

Surađivali smo sa udrugom Mali korak – Karmen Ratković vodila je prvi tematski modul, Goran Božičević iz MIRamiDA Centra treći modul.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

5. Prisutnost projekta u javnosti/medijima

Narav projekta nije bila takva da bismo ga promovirali u medijima.

6. Finansijsko stanje

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom   21 200,00 kn
Potrošen je cijeli iznos.

7. Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak)

14,5 % (3 077,62 kn)

8.. Prepreke i moguće scenariji:

Prepreka u nastavku rada s ovom dragom grupom je u nemogućnosti strukturiranog mentoriranja. Organizirati ćemo još jedan radni mentorsko-edukacijski dan s temom koja je najviše zainteresirala sudionike/ce – procesni rad.

I za 2010. aplicirali smo za sličan trening. Ideja je dovoljno široko postavljena da ga možemo iskoristiti za nastavak rada s ovom grupom, jačanje CMS-ovih trenerskih kapaciteta ili sasvim novu grupu sudionika/ca. Najveća je mogućnost da će se organizirati edukacija za one sudionike/ce koje želimo uključiti u razvoj i zagovaranje mirovnog kurikuluma za obavezno obrazovanje, dakle koji su posvećeni edukaciji i bliski školama.

Za jačanje trenerskih kapaciteta i razmjenu metodologije rada vidimo potrebu i na Mirovnim studijima gdje s teškoćom održavamo razinu participativne metodologije, pa se ovaj trening može iskoristiti i ta tu svrhu.

U slučaju da sredstva budu odobrena, program treninga će se sastaviti prema trenutnim prioritetima rada, a s ciljem praćenja i jačanja kapaciteta ostatka programa edukacije.

Program edukacije

Edukacija odvjetnika/ca o Europskoj konvenciji o ljudskim pravima
Izvještaj sastavila: Ivana Radačić

Uvod:

Tijekom 2009. godine odvijale su se dvije glavne aktivnosti projekta: 1. studijski posjet Sudu u Strasbourg, 2. rad na publikaciji studije kompatibilnosti hrvatskih zakona i prakse sa standardima Europskog suda za ljudska prava. Druga aktivnost još uvijek traje.

Također su odvjetnici volonitrali, pružajući pravnu pomoć u pitanjima od interesa Centra za mirovne studije i drugih nevladinih organizacija, vezano uz prava azilanata i diskriminacije po nacionalnoj osnovi, kao i kod premlaćivanja sudionika Zagreb Pride-a. Nadalje, (bivša) voditeljica projekta pružala je pravne savjete polaznicima edukacije u vezi sa slučajevima kršenja ljudskih prava.

Neki od pokazatelja uspjeha:

Angažiranost polaznika, odaziv na pozive Centra za mirovne studije u vezi s pravnom pomoći i drugim pitanjima, stalna komunikacija odvjetnika, poslani slučajevi Sudu u Strasbourg od strane odvjetnika.

Provjedene aktivnosti i neki od rezultata:

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Posjeta Sudu je bila jako uspješna. Polaznici su imali prilike upoznati službenike i suce suda, ali i drugih tijela Vijeća Europe, kao i prisustvovati raspravi pred Sudom. Također su počeli u većem broju pokretati postupke pred Sudom, te se uključivati u razne inicijative civilnog društva. Konačno, među sobom konstantno komuniciraju preko mailing liste oko pravnih problema vezanih uz zaštitu ljudskih prava. Očekuje se da će publikacija doprinijeti vidljivosti projekta, kao i poštivanju standarda Europskog suda u domaćem zakonodavstvu i praksi.

Na projektu je uposleno:

U 2009. na projektu nije bilo uposlenih. Ivana Radačić pomogla je u organizaciji posjeta Sudu te pripremila program posjeta, a trenutno radi na slučajevima pred Sudom i na uredništvu publikacije. Lana Vego organizirala je posjet Sudu, a Iva Zenzerović radila na financijama.

Suradnja sa drugim organizacijama:

Polzanici su se angažirali na pravnoj zaštiti pretučenih sudionika Pride-a. kao i u slučajevima vezanim uz prava azilanata i diskriminaciju.

Prisutnost projekta u javnosti/medijima:

Mediji su pratili navedene slučajeve vezano uz pravnu zaštitu ljudskih prava.

Finansijsko stanje: Izvori finansiranja u 2009.

Open Society - Soros; Aktivnosti provedene 2009. 166.762, 17 kuna (29.567,76 USD).

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): Uredski doprinos: 23. 901,03 kuna (**14, 35%**)

Prepreke i moguće scenariji:

Nedavno je CMS poslao prijedlog Institutu otvoreno društvo za nastavak projekta, kojim bi se financirao rad na slučajevima, dodatna edukacija odvjetnika i izdavanje publikacije.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Projekt: **STARA KULA NOVI MOSTOVI**

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2009.

Izvještaj sastavila: PETRA JURLINA

Uvod:

Program ukupno traje 14 mjeseci i odvija se u Benkovcu, Obrovcu, Islamu Grčkom. U posljednjih osamnaest godina ovo je područje, osim fizičkog razaranja, doživjelo i znatne demografske promjene, koje su danas vidljive u promijenjenoj dobnoj i etničkoj strukturi stanovništva.

Dugoročni cilj projekta je doprinijeti postizanju održivog mira u zadarskom zaleđu radeći na društvenoj obnovi. To želimo postići kroz uspostavljanje dobrih praksi u međuljudskim odnosima, edukaciju i osnaživanje pojedinaca i grupa za aktivan rad u zajednicama. Projekt je namijenjen građanima raznih profila, zainteresiranim za pitanja razvoja lokalne zajednice, predstavnicima gradske i lokalne vlasti i institucija. Cilj projekta također je i revitaliziranje Kule Stojana Jankovića u Islamu Grčkom, odnosno stvaranje *Centra za interkulturni dialog*, kao i objavljuvanje vodiča kroz kulturnu baštinu zadarskog zaleđa: Ravnih Kotara i Bukovice.

Neki od pokazatelja uspjeha:

Grupa zainteresiranih građana s područja zadarskog zaleđa (15-20); podrška lokalnih vlasti međunarodnom volonterskom kampu (autobus za razgledavanje kulturne baštine), sastavljanje vodiča kroz kulturnu baštinu, autori su lokalni građani iz Benkovca, Obrovca i Zadra. Mogućnost pretvaranja Kule Jankovića u sveučilišni i aktivistički centar, povezivanje Zadra i Zagreba.

Provedene aktivnosti i neki od rezultata:

Aktivnosti koje smo proveli usmjereni su ka kulturnom i socioekonomskom razvoju ovog kraja, povezivanju građana i građanki i jačanju aktivnosti u zajednicama.

MIRamiDA treninzi – pokušaj treninga u Benkovcu, 3 dana, između 5 i 9 ljudi.

MIRamiDA trening Šibenik – rezidencijalni trening za zajedničku grupu, u Šibeniku, 4 dana.

Napredni – trening medijacije i razvoja zajednice, Jezerčica, 3 dana

Nenasilna komunikacija i transformacija sukoba čine osnovu za otvaranje tema o kojima se u javnosti ne govori dovoljno. Dva treninga zamišljena su kao produžetak dodatno osnaživanja nakon MIRamiDE, za pojedince koji su već uključeni u donošenje odluka u zajednici ili zaštitu sigurnosti građana.

Volonterski kamp za mlade (srpanj 2009.), rezultat višegodišnje suradnje s francuskim i belgijskim volonterskim organizacijama. U tih tjedan dana, mladi, osim fizičkih poslova oko Kule Janković sudjeluju na predavanjima u kojima im se kroz priču o Kulici približava povijesno naslijeđe i običaji zadarskog zaleđa.

5 javnih tribina u Benkovcu i Obrovcu vezanih uz pitanja socijalnog, kulturnog i ekonomskog razvoja. Teme tribina sami definiraju i odabiru polaznici mirovnog treninga MIRamiDA Održane su sljedeće tribine:

- Aleksandra Faber, arheologinja, članica hazu: Problematika uništavanja i zaštite suhozida sj.Dalmacije
- Ante Tomić-novinar i pisac: Međuetnički odnosi u pričama iz dalmatinskog zaleđa: Koja je pouka?
- Goran Dević-filmski redatelj i predavač na ADU, dobitnik arene 2009: Građanski aktivizam i aktivizam u zajednici i važnost istih u hrvatskim dokumentarnim filmovima
- prof Irma Popović, Zelena akcija: Zaštita rijeke Zrmanje od izvora do sliva
- dr Dražen Šimleša: Aktivizam mladih u zajednici-iskustva samoodržive farme i iskoristivost prirodnih resursa

Desničini susreti, u organizaciji Centra za komparativno-historijske i interkulturne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, održan u Zagrebu i Islamu Grčkom, rujan 2009. Godine. Tema ovogodišnjih susreta bila je Intelektualci i vlast 1945-1952.

Izrada Kulturne mape zaleđa koja će podsjetiti šиру javnost na postojanje često zanemarenih lokalnih arheoloških nalazišta, sakralnih objekata, muzeja i kulturnih događanja s naglaskom na etnološko i povijesno naslijeđe kraja.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Revitalizacija Kule Janković i osnivanje Centra za interkulturalizam i održivi razvoj tako se u potpunosti uklapa u dugoročnu razvojnu strategiju zadarskog zaleda.

Planiranje Centra za interkulturalizam. Održano je tri dana planiranja na kojem smo raspravljali o apliciranjima na projekte prekogranične suradnje Sveučilišta u Zagrebu, Zadru i Italiji, što je i učinjeno, te prostoru koji bi unutar Kule CMS dobio na korištenje za razvijanje i provođenje programa.

Na projektu je uposleno:

Na projektu je na puno radno vrijeme zaposlena Petra Jurlina, dio radnog vremena Iva Zenzerović.

Veliku pomoć planiranju i provođenju aktivnosti dala je Mirjana Mikić, a važnu podršku su dale i Sandra Benčić i Andrijan Parić, kao honorarne suradnice i konzultantkinje za europske fondove.

Suradnja sa drugim organizacijama:

Partneri na projektu su Centar za komparativno-historijske i interkulturne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (prof. Drago Roksandić), Udruga prijatelja Kule Stojana Jankovića – Mostovi i Srpsko narodno vijeće.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati: volonterski doprinos projektu dala je obitelj Desnica: prof. Uroš Desnica, prof. Nataša Žerjavić Desnica, dr. Dunja Desnica.

Prisutnost projekta u javnosti/medijima:

Projekt je prilično dobro prezentiran u medijima. Zadarski list, HRT (Prizma, Euromagazin), Benkovački radio, te svi mediji koji su pokrili Desničine susrete.

Finansijsko stanje: Izvori financiranja u 2008.

Ukupan troška projekta: 105.642,13 EUR, Udio EU 86.132 EUR - 80%, na računu u 2009. Godini - 67.610,96 Ured Europske komisije (sada Europske unije) u Hrvatskoj, program EIDHR.

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): 34.785,95 - 7% uplaćenih troškova u 2009.

Prepreke i moguće scenariji:

Prepreku je predstavljala podkapacitiranost lokalnih partnera, kao i slab odaziv ljudi na aktivnosti u lokalnim zajednicama. Mali odaziv smo riješili rezidencijalnim treningom u Šibeniku koji je se pokazao dobrim potezom i doista osnažio grupu ljudi koja se aktivnije počela uključivati u ostale aktivnosti.

Dodatne su prepreke bile su: nedostatak suradnje lokalnih vlasti, nezainteresiranost građana zbog teme projekta koja se između ostalog bavi i afirmacijom manjinskih identiteta te izgradnjom među-etničkih odnosa u poratnom razdoblju. Iako su se kroz ovaj strukturirani projekt dogodili značajni pomaci u revitalizaciji Kule, oni se u manjoj mjeri odnose na lokalnu zajednicu, više na međunarodne partnera i institucionalizaciju Centra u kuli. S tim u vezi u drugoj godini projekta koji će se na sreću nastaviti, koncipirali smo aktivnosti sa većim potencijalom za uključivanje zainteresiranih građana zadarskog zaleda, kao i suradnju s više lokalnih partnera.

Program javnih politika

Projekt: Podrška implementaciji Zakona o suzbijanju diskriminacije

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. siječnja 2009. – 31. prosinca 2010.

Izvještaj sastavila: Lana Vego

Uvod:

Centar za mirovne studije je zajedno sa Vladinim uredom za ljudska prava i Uredom pučkog pravobranitelja proveo projekt „Podrška implementaciji Zakona o suzbijanju diskriminacije“. Naime, od 1. siječnja 2009. u RH na snazi je novi Zakon o suzbijanju diskriminacije (ZSD) a svrha provedbe ovog projekta je ojačati kapacitete svih interesnih skupina koje su u doticaju sa zakonom kao i provesti istraživanje i nacionalnu javnu kampanju. U projekt smo krenuli sa stavom da je sam ZSD kvalitetan ali da je potrebno pružiti podršku implementaciji ZSD te raditi na širem društvenom kontekstu unutar kojega Zakon postoji.

Neki od pokazatelja uspjeha:

Provđenu edukacijskog djela aktivnosti (treninzi za interesne grupe koje su u doticaju sa Zakonom ili su odgovorni za provđenu samog Zakona) većina polaznika/ica treninga ocijenila je vrlo dobro i korisnom za svoji daljnji rad. Treninzi su bili koncipirani na način da je sudjelovao/la jedan/na stručnjak/inja za anti-diskriminacijsku praksu na razini Europske unije i dvoje (najčešće s Pravnog fakulteta ili odvjetnici sa iskustvom u zaštiti ljudskih prava) koji bi predavali o domaćem zakonodavstvu. Predavači/ice su također bili zadovoljni polaznicima/ama te njihovom participacijom na treninzima. CMS je ostvario daljnju suradnju s nekim od učesnika treninga (udrugama, odvjetnicima, novinari...), te je uočena potreba daljnje edukacije i suradnje. Projekt je doprinjeo općem poznavanju antidiskriminacijske legislative i prakse. U sklopu kampanje provedeno je istraživanje o diskriminacijskim stavovima, te je nakon prvog kruga istraživanja provedena nacionalna javna kampanja. Po završetku kampanje, proveden je drugi krug istraživanja koje je pokazalo da je upoznatost građana s Zakonom (i tijelom nadležnim za suzbijanje diskriminacije u RH) nešto veće nego u prvom krugu. Javna medijska kampanja je direktno pridonijela osvješćivanju građana/ki o Zakonu, mehanizmima i procedurama iako je još uvijek relativno nizak broj građana/ki upoznatih sa ZSD-om.

Provđene aktivnosti i neki od rezultata:

22. – 23. svibanj 2009. Šibenik, dvodnevni trening o ZSD za odvjetnike/ice. Trening je prošlo 23 odvjetnika/ica. Predavači/ice: prof. Robert Wintemute, Kings College London, Goran Selanec, LL. M., Lovorka Kušan, odvjetnica.

26. – 27. lipanj 2009. Primošten, dvodnevni trening za pripadnike/ice nevladinog sektora i medija. Trening su prošle 24 osobe. Predavači/ice: Jagoda Novak, Centar za ljudska prava, prof. Gordana Vilović, Fakultet političkih znanosti, dr.sc. Ivana Radačić, Lovorka Kušan, odvjetnica.

9. – 10. listopad 2009. Opatija, dvodnevni trening za pripadnike/ice poslovnog sektora. Treningu prisustvuje 20 osoba iz poslovnog sektora. Predavači/ice: prof. Christa Tobler, Leiden Law School, dr.sc. Ivana Radačić, Luka Benko, LLM – MA Europsko pravo.

Svibanj 2009. – prvi krug „Istraživanja o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije“

Studen – prosinac 2009. Javna kampanja (na nacionalnoj razini), billboardi, citylight, plakati i letci.

25. – 26. studeni u suradnji sa Vladinim uredom za ljudska prava održana je nacionalna konferencija o Zakonu o suzbijanju diskriminacije

Prosinac 2009. – drugi krug „Istraživanja o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije“

30. prosinca objavljena i prezentirana publikacija „Istraživanja o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije“

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Na projektu je uposlena:
Lana Vego i Gordan Bosanac

Suradnja sa drugim organizacijama:

Vladin ured za ljudska prava
Ured Pučkog pravobranitelja

Sa udrugama koje su sudjelovale na treninzima je ostvarena suradnja u smislu savjetovanja i međusobnih konzultacija o slučajevima diskriminacije.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:

Nekolicina polaznika/ica MS generacije 09/10. pomoglo je u distribuciji plakata za nacionalnu kampanju suzbijanja diskriminacije (u smislu diseminacije plakata po javnim mjestima, npr: knjižnice, fakulteti i sl.)

Prisutnost projekta u javnosti/medijima:

Tijekom 2009. zabilježeno je otprilike 80 članaka iz tiskanih medija kroz press clipping na temu diskriminacije (velika većina direktno povezana sa aktivnostima u sklopu Progressa). Projekt je bio najvidljiviji u vrijeme provedbe nacionalne javne kampanje koja je izrađena u suradnji sa dizajnerskim studijom Bruketa i Žinić (kraj studenog – početak prosinca 09.) tijekom koje smo unajmili billboarde po cijeloj RH (cca.120 billboarda) te citylight plakate (cca.80 komada) po većim gradovima, B2 plakati su distribuirani preko volontera/polaznika MS-a.

Finansijsko stanje:

Donator: Evropska unija – Community action programme in the sphere of employment and social solidarity - progress 2007 – 2013.

Uplaćeno: 830.361,00

Potrošeno: 830.361,00

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak):

48.000,00 kuna

Prepreke i moguće scenariji:

Obzirom na novi Zakon otvara se cijelo novo područje djelovanja u suzbijanju diskriminacije. CMS je kroz 2009. pokušao jačati kapacitete institucija i pravosudnih organa u doticaju sa zakonom, ali kroz 2010. potrebno je ojačati kapacitete nevladinog sektora. Baš u tom smjeru potrebno je оформити anti-diskriminacijsku mrežu nevladinih organizacija (Kuća ljudskih prava kao sjedište mreže) i razviti unificirani sistem monitoriranja diskriminacije (jednak za Pučkog pravobranitelja – kao središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije i za NVO-e). Moguće prepreke su povezane s finansijskim aspektom – nedostatak natječaja koji tematiziraju diskriminaciju ali i nedostatak kapaciteta ureda Pučkog pravobranitelja za sve preuzete obveze prema ZSD.

Diskriminacija je osjetljivo područje, teško dokazivo na sudu te stoga i zahtjevno u procesuiranju pred sudom. Žrtva je najčešće u vrlo osjetljivom i ranjivom položaju a sudovi ne dovoljno upoznati sa Zakonom i praksom (hrvatska praksa ne postoji, dakle, s EU praksom). To sve mogu biti prepreke u implementaciji ovog Zakona te na taj način indirektno utjecati na aktivnosti CMS-a vezane za diskriminaciju.

Program javnih politika

Projekt: Azil i integracijske politike

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. siječnja 2009. – 31. prosinca 2010.

Izvještaj sastavili/e: **Emina Bužinkić, Julija Kranjec, Drago Župarić Ilijic**

Sažet opis programa (ciljevi i svrha):

1. Pokazatelji uspjeha

- Redovita komunikacija s tražiteljima/icama azila i azilantima/icama
- Redovita komunikacija s MUP i drugim institucijama nadležnima za azil (CMS prepoznat akter)
- Uspostavljena međunarodna suradnja sa stranim partnerima na projektu „Minderheiten Initiative“

2. Provedene aktivnosti i njihovi rezultati:

Program Azil sastoji se od nekoliko projekata i aktivnosti tijekom 2009. godine:

1. **Tečaj hrvatskoga jezika za tražitelje/ice azila – 01.01.-31.12.2009.**

U navedenom periodu održano je 150 sati tečaja hrvatskog jezika za tražitelje/ice azila u Prihvatalištu za tražitelje azila u Kutini. Na tečaju je radilo 11 volontera i volonterki prema programu učenja hrvatskoga jezika za strance Croaticuma. CMS podnosi redovita mjesečna izvješća Ministarstvu unutarnjih poslova.

2. **Tečaj hrvatskoga jezika za azilante**

Održano je oko 40 sati tečaja hrvatskoga jezika za azilante i azilantice. Tečaj se održavao u prostorijama CMS, a vodila ga je volonterka Justyna Pierzynska.

3. **Evaluacija tečaja hrvatskoga jezika**

Krajem godine, suradnica i volonterka CMS-a Julija Kranjec, započela je s evaluacijom tečaja hrvatskoga jezika u kojoj su sudjelovali polaznici tečaja. Zaposlenici MUPa i Crvenog križa odbili su ispuniti evaluacijske upitnike. Evaluacija će se i dalje kontinuirano provoditi.

4. **Edukacija volontera/ki za tečaj hrvatskoga jezika i rad na javnim politikama**

U ožujku je održana edukacija za zainteresirane polaznika/ice Mirovnih studija o azilu, politikama azila, institucionalnom okviru i mehanizmima zaštite prava na azil. 2 nove volonterke uključile su se u izvedbu tečaja hrvatskoga jezika, 2 volontera opredijelila su se na rad na javnim politikama. Koordinatorica i tim volontera/ki održavali su sastanke jednom mjesечно. Od rujna broj volontera/ki opada te je nova edukacija planirana za ožujak 2010. godine.

5. **Razvoj socijalnih usluga za tražitelje/ice azila – 01.07.2008.-30.06.2009.**

Ideja projekta bila je uspostaviti mrežu organizacija i institucija iz lokalne zajednice(Kutine) kao mrežu davatelja socijalnih usluga tražitelja/ica azila. Održan je trening za lokalne udruge i institucije te izrađen operativni plan i djelokrug rada mreže koji se odnosio na davanje podrške u svakodnevnom životu i integraciji: djeci, mladima, ženama, osobama s invaliditetom, žrtvama trgovanja ljudima, slijepim i slabovidnim osobama i dr. S obzirom da MUP nije, uz silne napore azil tima i pokušaje komunikacije i transformacije odnosa, dopustio pružanje usluga u Prihvatalištu za tražitelje/ice azila, donatori su povukli finansijska sredstva i projekt nije doživio uspjeh. Ipak, većina institucija i organizacija otvorila je svoje lokalne psihosocijalne programe tražiteljima/icama azila. Projekt razvoja socijalnih usluga za tražitelje/ice azila podržan je od strane Ureda za ljudska prava i Veleposlanstva Kraljevine Nizozemske.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

6. Akcija „Nećemo institucije koje peru ruke - hoćemo sustav koji uključuje!“

Azil tim CMS-a zajedno s polaznicima/cama Mirovnih studija, pod vodstvom trenerice Boalovog teatra potlačenih Josipe Lulić uvježbali su i pripremili performativnu akciju pod gore navedenim naslovom dana 7.4.2009. ispred zgrade Ministarstva unutarnjih poslova u Vukovarskoj ulici u Zagrebu. Akcijom se ukazalo na nepovoljan položaj tražitelja azila obzirom na pitanja neosmišljenih integracijskih politika i nedostatne integracije istih u hrvatsko društvo. Pripremu i samu akciju pratilo je i producijski tim Faden-INA koji su napravili kraću reportazu prikazanu i na HRT-ovo emisiji „Dobro jutro Hrvatska“

7. Aktivnosti povodom Međunarodnog dana izbjeglica 20.06.2009.

Obilježavanje tog datuma započeto je 19.06. s javnom tribinom u organizaciji CMS-a i Centra za kulturu Trešnjevka (CKT), na kojoj su govorili dr.sc. Saša Božić i Drago Župarić - Ilijć iz CMS-a na temu „Migracijski tokovi, izbjeglice i ljudska prava“. Nastavljeno je s humanitarnim benefit party-jem u klubu Kolaž u kojem je prikazan dokumentarni film o tražiteljima azila u Kutini, i gdje su od prodaje CMS-ovih materijala vezanih uz azil prikupljena novčana sredstva koja su potom podijeljena jednoj obitelji i dvojici azilanata u Zagrebu.

Potom je azil tim 23.06.2009. sudjelovao na okruglom stolu „Azilna politika Republike Hrvatske i integracija azilanata“ organiziranom od strane Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, na kojem je i Drago Župarić održao izlaganje „Integracija azilanata u RH: prvi pet godina“.

8. Humanitarna pomoć – donacija odjeće, igračaka, društvenih igara

Uz tečaj, stalna aktivnost je opskrba tražitelja/ica azila u Prihvatištu od strane zainteresiranih građana/ki, volontera/ki i dr. u navedenim stvarima, s tim da smo ove godine pomagali tako i same azilante u Zagrebu, osiguravši im pri tom televizor i kompjutor.

9. Direktna podrška i pomoć azilantima/icama

Tokom 2009. azil tim je, uz pomoć volontera/ki, kontinuirano pomagao azilantima/icama na području Zagreba. Kroz direktni rad i pomoć u prvim fazama adaptacije na novu sredinu najviše se radilo na asistenciji pri rješavanju administrativnih pitanja za azilante koji su doseljeni iz prihvatišta u Kutini u Zagreb: oko administrativnih zahtjeva, uključivanja u zdravstveni, socijalni sustav, ishodenje iskaznica, sređivanje javnog prijevoza i korištenja javne kuhinje, uključivanje u sustav učenja jezika, mogućnosti studiranja, te općenito pomoći u prilagodbama/integraciji. Naročito se radilo s azilantom iz Turske i iz Somalije, a potom i sa obitelji azilanta iz Afganistana, gdje smo sudjelovali i u pomoći djeci za potrebe za školu i vrtić, kao i oko pitanja stambenog zbrinjavanja. Posebna pozornost je bila usmjerena na učenje jezika za azilante, kao i na pitanje traženja zaposlenja, gdje smo vrlo aktivno sudjelovali u svim fazama traženja i dobivanja posla. Bitno je naglasiti i da su dobra komunikacija i suradnja ostvarene sa socijalnom radnicom, djelatnicom MUP-a po pitanju prvotne adaptacije po dolasku. S azilantima smo i neformalno provodili vrijeme u druženju i upoznavanju grada, informirali ih o svemu potrebnome i razvili prijateljske odnose.

10. Javne politike – Poseban vid same pomoći ove godine uključio je i angažiranje tima CMS-a u lobiranju i prozivanju nadležnih institucija za dva slučaja tražitelja azila za koje se opravdano sumnjalo da su posebna ranjiva skupina ugroženih tražitelja azila, žrtava mučenja i torture, odnosno osoba sa psihičkim poteškoćama i PTSP-em. Pomoći se odnosila na alarmiranje i informiranje svih nadležnih aktera u mogućem previdajućem te situacije te apeliranje na uvažavanje te činjenice pred Povjerenstvom za azil. U drugom slučaju azil-tim CMS-a sudjelovao je aktivno u sastavljanju i argumentaciji pravne žalbe na negativno prvostupansko rješenje za dvoje tražitelja azila iz Rusije, kao što je istovremeno bio cijelo vrijeme aktivan u informiranju i moralnoj podršci spomenutim tražiteljima azila.

Kroz cijelu godinu lobirano je za bolju razradu i primjenu integracijskih politika (stanovanje, zdravstvo, obrazovanje, zapošljavanje) na razini nadležnih institucija (prije svega ministarstava - MUP, MZOS, MINGORP, MZSS) kao i područnih stručnih službi za provedbu istih (centri za socijalnu skrb, zavod za zapošljavanje, zavod za zdravstveno i mirovinsko osiguranje i slično). U par navrata insistirali smo na službenom očitovanju povodom uočenih nedosljednosti u Zakonu o azilu i praktičnih posljedica po integraciju azilanata/ica u hrvatsko društvo. Tokom 2009. posjetili smo i Prihvatični centar za strance - Ježevu, informirali se o stanju u Ježevu i načelno dogovorili daljnje posjete i istraživanje populacije nezakonitih migranata smještenih u centru.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

11. Međunarodno istraživanje te suradnja s inicijativom „Minderheiten“

Tijekom 2009. ostvarena je međunarodna suradnja sa partnerskim organizacijama i pojedincima iz Austrije, Srbije, Turske i Hrvatske na projektu „New Perspectives. Migration in Central and Southeastern Europe“, kojeg je glavni nositelj austrijska inicijativa Minderheiten. Navedeni projekt kombinacija je istraživačkog, umjetničkog i aktivističkog pristupa izučavanju fenomena suvremenih migracija u Jugoistočnoj Europi s temama kao što su: iskustva migracija, *golden east*, queer migracije, azil, transnacionalni socijalni prostori, nezakoniti migranti i mediji.

Tijekom 2009. Azil tim CMS-a sudjelovao je na tri sastanka sa partnerima i dogovarao daljnje korake u projektu, od kojih glavni podrazumijevaju organiziranje umjetničkih izložbi i stručnih simpozija na temu migracija u četiri grada (Zagreb, Beograd, Istanbul, Beč). U svibnju je održan dvodnevni stručni simpozij "Nove perspektive: migracije u centralnoj i jugoistočnoj europskoj regiji" na kojem je Emina Bužinkić izlagala na temu „Asylum in Croatia“ a prikazan je i dokumentarac „Hrvatska - (k)raj na zemlji“. U sklopu simpozija CMS je organizirao i mini izložbu umjetničkih radova na temu azil, kao i video instalaciju „Wires/Stranger“. Daljnji angažman na ovom projektu nastavljen je pismenim radom na hrvatskom i engleskom jeziku na temu azila i nezakonitih migracija u Hrvatskoj za potrebe zbornika s projekta. Zbornik će biti predstavljen u okviru velike izložbe u Beču tijekom jeseni 2010. Suradnja se nastavlja i tokom iduće dvije godine.

3. Tim angažiran na provedbi projekta (zaposlenici i volonteri)

Emina Bužinkić, koordinatorica projekta socijalnih usluga; Drago Župarić-Ilijć - koordinator javnih politika i Julija Kranjec - koordinatorica tečaja jezika

Gordan Bosanac, Sandra Benčić – povremena podrška u javnim politikama

Volonteri/ke: Milivoj Duk, Olja Ijubišić, Andelka Cvitić, Ana Marija Vidaković, Lana Vego, Jelena Okroša, Lana Vidmar, Edo Bulić, Maja Spanu, Božo Žonja, Zakaria Maaroufi i Justyna Pierzynska.

4. Suradnja sa drugim organizacijama/inicijativama/mrežama

U izvedbi tečaja hrvatskoga jezika surađivali smo s Kulturnim centrom mladih koji su nam pružali povremenu logističku podršku kroz prijevoz volontera/ki iz Zagreba unutar Kutine. Kroz projekte promocije socijalnih prava i razvoja socijalnih usluga za tražitelje/ice azila surađujemo sa sljedećim institucijama/organizacijama:

Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatski Crveni križ, Kulturni centar mladih, Udruga za promicanje prava i socijalizaciju djece i mladih oboljelih od HIV-a – Izazov, Centar za žene žrtve rata, Udruga OSI – osoba s invaliditetom, Udruga slijepih Grada Kutine, Zagreb Pride, Udruga Igra, Centar za mirovne studije, Turistička zajednica Grada Kutine, Knjižnica i čitaonica Kutine te Grad Kutina.

Povremeno surađujemo s Hrvatskim pravnim centrom uglavnom kod razmjene informacija o tražiteljima/icama azila. Surađivali smo s Human Rights Watch prilikom izrade izvješća o stanju ljudskih prava u Hrvatskoj, s mrežom odvjetnika/ica polaznika/ica edukacije o Europskoj konvenciji o ljudskim pravima (Lovorka Kušan i drugi) te drugim pravnicima poput Ivana Šprajca. Pored toga stalno surađujemo s mrežom UNITED koja nas opskrbljuje promotivnim materijalima pri organizaciji javnih događanja o migrantima, izbjeglicama i slično.

Tijekom 2010. ostvarena je suradnja i uključivanje CMS-a u inicijativu „Minderheiten initiative“ koja okuplja više različitih aktera i organizacija iz Austrije, Srbije, Turske i Hrvatske na projektu New Perspectives. Migration in Central and Southeastern Europe“

5. Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:

Održano je 150 volonterskih sati tečaja hrvatskog jezika te oko 100 volonterskih sati zaposlenika/ica CMS-a na tečaju hrvatskoga jezika. Surađivali smo s 12 volontera. U azil program uloženo je dodatno oko 100 volonterskih sati na drugim aktivnostima.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Volonteri/ke: Milivoj Duk, Olja Ijubišić, Andelka Cvitić, Ana Marija Vidaković, Lana Vego, Jelena Okroša, Lana Vidmar, Edo Bulić, Maja Spanu, Božo Žonja, Zakaria Maaroufi i Justyna Pierzynska.

6. Prisutnost projekta u javnosti/medijima

Pitanja koja su zastupljena u programu azila sve češće su zastupljena u medijima. Medijski su bili popraćeni akcija „Nećemo institucije koje peru ruke - hoćemo sustav koji uključuje“, sa televizijskim prilogom / reportažom, kao i izlaganje na okruglom stolu "Azilna politika Republike Hrvatske i integracija azilanata" uz popratne intervjuve za TV i radijske postaje.

7. Finansijsko stanje

20.000 kn Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske (Razvoj socijalnih usluga za tražitelje/ice azila)

7.350,00 kn Minderheiten Initiative (Istraživanje)

-----
* Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske: ukupni proračun je 102.500kn (uplata za 2009.: 20.000kn)

8. Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak)

10%

Udio u plaći programskog voditelja

Udio u plaći voditeljice financija

Komunikacijski troškovi

Knjigovodstveni servis

Uredski materijali

9. Prepreke i moguće scenariji:

1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta najavilo je pripremu i organizaciju tečaja hrvatskoga jezika za tražitelje/ice azila i azilante/ice. CMS zagovara da tečaj hrvatskoga jezika bude dio institucionalnih aktivnosti Prihvatilišta te da bude neposredno podržan od strane nadležnog ministarstva. MZOS teži zapošljavanju profesionalnih osoba, profesora jezika. CMS će težiti prijenos iskustava i rezultata tečaja hrvatskog jezika u posljednjih pet godina svog rada na tečaju.

2. Broj volontera za održavanje tečaja jezika varira te je potrebno uspostaviti stalnu bazu onih koji bi se mogli obvezati barem na rok od godine - dvije za sudjelovanje u tečaju. Isto tako teško je naći rješenje za dovoljan broj onih koji bi bili social assitents za azilante u samom Zagrebu. Moguće rješenje nazire se otvaranjem budućeg Azil / Integration info pointa u Zagrebu i zaošljavanjem osobe na tome.

3. Osim istraživačke komponente, direktnog rada s tražiteljima na tečaju jezika, i javnozagovaračkih praksi u 2010. se postavlja veliki izazov kako okupiti i okrupniti aktivnosti integracije i inkluzije za azilante/ice kao i druge marginalizirane skupine, koristeći potencijal zajedničkog useljavanja u kuću ljudskih prava. Kako se aktivnosti zaštite ljudskih i manjinskih prava budu ispreplitale bit će sve veći izazov koordinirati zajedničke aktivnosti u tom polju.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Program istraživanja i javnih politika
Projekt: Socijalne veze i civilno društvo

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2010.

Izvještaj sastavila: Mirjana Mikić Zeitoun

Uvod:

Centar za mirovne studije u suradnji s Delfinom i polaznicima našeg programa na području zapadne Slavonije pokrenuo je projekt usmjeren na socijalnu uključenost ranjivih skupina 2006.godine.

Osnovni cilj projekta je : Uspostaviti sustavnu suradnju ključnih aktera u socijalnoj integraciji pripadnika marginaliziranih društvenih grupa na području gradova Pakraca i Lipika s okolicom, uz kontinuirano pružanje psihosocijalne pomoći od naših dobrovoljnih timova.

Marginalizirane društvene grupe (bolesni, siromašni, stariji, pripadnici nacionalnih i drugih manjina) definiraju svoj životni status kroz pripadanje, interakciju s drugima i aktivno sudjelovanje u zajednici i društvu. Nacionalna izvješća o društvenom razvoju posvećena socijalnom uključivanju u Hrvatskoj bavi se pojavnostima društvene marginalizacije pojedinaca i skupina stanovništva uslijed njihova ograničenog pristupa socijalnim uslugama: zdravstvenim uslugama, obrazovanju/pravo na cijeloživotno obrazovanje/, stanovanju te ostvarenju ljudskih prava općenito. Bez odgovarajuće intervencije države, civilnog društva i međunarodne zajednice , rizičnu bi populaciju moglo progutati trajno siromaštvo, socijalna izoliranost i kulturna deprivacija.

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, i uvjerivši se na terenu , nakon dugogodišnjeg rada i obavljenog istraživanja, da slika odgovara stanju Centar za mirovne studije odlučio je da pitanje aktualizira, da lokalnu zajednicu mobilizira, da afirmira suradnju među pružateljima usluga, da intenzivira aktivnosti upućene prema korisnicima usluga, a sve s ciljem : unapređenja dostupnosti usluga socijalne skrbi i socijalnih mjera općenito, sa svrhom ublažavanja rizika od socijalne isključenosti.

Provđene aktivnosti i neki od rezultata za period 1.svibnja-31.prosinca 2009.

Aktivnosti: Obavljeno je 24 izlaska na teren, u neke obitelji još po jedan do dva dodatna dolaska: odvoženje liječniku, praćenje na liječenju, odvoženje do drugih institucija, sastanci s gradonačelnikom i načelnicima(3), medijacija u zajednici na sastancima sa sukobljenim stranama (2), nabavljanje lijekova i knjige za latinski za odličnog učenika iz jednog sela u srednjoj školi. prava rijetkost,sastanci sa voditeljima RUPI ureda (3), timski sastanci: edukacija i jačanje tima, sastanci s ostalim pružateljima usluga (2) ,objavljen letak o projektu, rad na publikaciji, sastanci s potencijalnim donatorima(UNDP, veleposlanstvo Srbije), poticanje osnivanja mjesnih odbora u selima koja ih još nemaju.

Rezultati: Uzimanje socijalnog statusa za 40 novih korisnika. Reguliranje statusnih prava za dio korisnika uključujući dobivanje mirovine. Provođenje programa liječenja, uključujući nabavljanje lijekova, za devetnaest korisnika. Dobivanje informacija za potrebnu dokumentaciju i ostvarivanje ponovnog stanarskog prava za četvero korisnika. Dobivanje požurivanja postupka za utvrđivanje uvjeta za obnovu za dvoje korisnika. Predan projektni prijedlog za obnovu starog mlina. Mjesni odbor za Mijače, Striježevicu i Sažje u formiranju. Dogovorena komunalna naknada za groblje u Kusonjama. Sati i sati razgovora s onima s kojima nema tko razgovarati

Na projektu je uposleno: volonterski tim čine: voditeljica projekta, koordinatorica projekta i članovi tima.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Suradnja sa drugim organizacijama: u prvom redu tu je naš **strateški partner Delfin**, no dobro surađujemo sa svim pružateljima socijalnih usluga na terenu: HCK, MZSS, MUP, SDF, VNM i na kraju ali ne najmanje važno GP Pakraca.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati: Projekt funkcionira na bazi volonterskog tima kojeg čini deset ljudi od kojih svaki ima oko 50 volonterskih sati u prosjeku u toku godine: neki u timu imaju više sati a neki manje. Neki su ljudi zaposleni na dnevnoj bazi i ne mogu toliko sudjelovati.

Prisutnost projekta u javnosti/medijima: Ovo nije seksi tema(od ovog se izraza naježim ali djelatnici ocedea jako dobro znaju o čemu govorim) i interes medija ne postoji: moja je ideja da s Goranom Devičem snimim film o ovome, sazovemo pressicu i progovorimo o problemima: mislim da je 2010. godina, godina protiv siromaštva i socijalne isključenosti , idealna za to. Ipak BaBe su u okviru dokumentarnih emisija Crna kutija , u emisiji o nacionalnim manjinama, snimile izvrstan prilog i o našem projektu i našim volonterima. Ove godine objavljujemo i publikaciju, pa prepostavljamo da će više ljudi više čuti o našem projektu.

Finansijsko stanje: Izvori financiranja u 2009. U 2009. godini ovaj je projekt financiran od Ureda za ljudska prava RH s 40.000,00 kn, te s dodatnih 4.500,00 kn od istog ureda za publikaciju.

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): 7,5 %.

Prepreke i mogući scenariji: Nakon više godine neprekidnog odvijanja projekta, nakon što smo ove godine dobili dvoje izvrsnih novih volontera, i nakon što je jedna volonterka postala sjajna koordinatorica projekta , mislim da je jedini mogući scenarij i dalje odvijanje ovog projekta i naše nastojanje da se broj ljudi kojima je naša pomoć potrebna polako smanjuje, a broj ljudi koji tu pomoć pružaju povećava.

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Program istraživanja i javnih politika
Projekt: **Minorities for minorities/Manjine za manjine**

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2009.
Izvještaj sastavila: Mirjana Mikić Zeitoun

Uvod: Projekt Manjine za manjine-dobre prakse iz zapadnih balkanskih zemalja je, nakon duže vremena, naš prvi regionalni projekt. **Centar za mirovne studije je nositelj, a partneri na projektu su: Biro za ljudska prava , Tuzla, Centar za kulturnu dekontaminaciju, Beograd i Mirovni Inštitut iz Ljubljane.**

Glavni cilj ovog projekta je osigurati djelotvoran pravni i praktični okvir za ostvarivanje manjinskih prava na Zapadnom Balkanu po uzoru na najkvalitetnije prakse u Evropskoj uniji i na Balkanu.

Specifični cilj projekta je stvoriti međudržavnu platformu za poboljšavanje postojećih praksi i zakona kroz promociju najboljih praksi iz EU i Balkana glavnim dionicima na Zapadnom Balkanu

Provedene aktivnosti i neki od rezultata:

Aktivnosti:

Pronalaženje najboljih praksi u osiguravanju prava manjina i dobrih međuetničkih odnosa , te skiciranje priručnika i radnih materijala.

Priprema međunarodne konferencije s manjinskom tematikom.

Priprema dokumentarnog filma i izložbe na temu međuetničkih odnosa i prava manjina.

Priprema Nacionalne kampanje usmjerene na poboljšanje standarda zaštite nacionalnih manjina.

Rezultati:

Prethodna godina je bila samo na putu prema rezultatima: prikupljanje materijala za knjigu, terensko istraživanje, biranje najbolje ponude za film i početak lobiranja za sudjelovanje na konferenciji.

Na projektu je uposleno: Tim CMS-a čine Gordan Bosanac, Mirjana Mikić Zeitoun i Petra Jurlina , a cijelokupan tim projekta još Branka Rajner, iz Biroa za ljudska prava, Nana Radenković, iz Centra za kulturnu dekontaminaciju, i Lana Zdravković iz Mirovnog Inštituta.

Suradnja sa drugim organizacijama: regionalni projekt sa već spomenutim organizacijama koje su izabrane jer već dugo na različite načine surađuju s CMS-om ili rade stvari koje CMS prepoznaje kao bliske i značajne.

Izbor ovih organizacija pokazao se sjajnim, u najvećoj mjeri zbog toga što smo svi u projekt ušli visoko motivirani i sa željom da ga što bolje obavimo , a da se svatko ponaosob usmjeri na svoje zadatke.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati: Očekujemo angažman volontera od oko 50 sati u ovoj godini. U prethodnoj nije bilo potrebe.

Prisutnost projekta u javnosti/medijima: Očekujemo interes medija u ovoj godini: prošla je bila pripremna.

Finansijsko stanje: ovaj je projekt u najvećem djelu financiran od Evropske komisije: cijeli projekt je 300.000 EURA. Evropska komisija je osigurala 80%. Očekujemo odgovor The Balkan Trust for Democracy od kojeg smo tražili ostatak.

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak): 7 % što je na ovu sumu jako puno i projekt je doprinio funkcioniranju CMS-a u 2009. značajno.

Prepreke i mogući scenariji:

Iako su se do sada sve aktivnosti odvijale po planu, vidim male prepreke u dodatnom namicanju sredstava. U tome što za dio prikupljanja dobrih praksi u Makedoniji, na Kosovu i Crnoj Gori nije predviđen terenski nego samo

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

dopisni rad. Kao i u tome da nam se predsjednik Josipović ne odazove na konferenciju što nam mijenja nivo i izaziva niz novih komunikacija , a vrijeme leti.

Najljepši mogući scenarij, i to očekujemo da sve aktivnosti uspješno završimo, da film i izložba budu kulturni događaj na Balkanu , naravno u svrhu afirmacije dobrih praksi, te da i u idućoj godini možemo razviti aktivnosti na ovom projektu, u prvom redu pokriti dijelove koje u ovoj nismo.

Program javnih politika

Projekt: Okrugli stolovi: prema zajedničkim EU sigurnosnim politikama temeljem iskustva izgradnje mira na Balkanu

Izvještaj za Skupštinu CMS-a za razdoblje: 01. Siječnja 2009. – 31. Prosinca 2010.

Izvještaj sastavila: Lana Vego

Uvod:

Projekt „Okrugli stolovi: prema zajedničkim EU sigurnosnim politikama temeljem iskustva izgradnje mira na Balkanu“ je pokušaj savjetovanja i zagovaranja određenih policy preporuka na razini EU. Obzirom da je RH zemlja kandidatkinja a uskoro i članica Europske unije, kroz ovaj projekt učiniti će se nastojanja prema artikulaciji dobrih i loših iskustva iz cijele regije te formuliranje policy prepruka koje bi se integrirale u zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Već kroz izradu i zagovaranja dokumenta AlterNatoR te svih aktivnosti vezanih za promoviranje koncepta ljudske sigurnosti, CMS je ovim projektom još jasnije formulirao svoj stav da se iskustvo rata mora iskoristiti u međunarodnom kontekstu – razvijanjem i promoviranjem politika izgradnje mira i prevencije sukoba te se na taj način postaviti kao zemlja članica koja svoje relativno nedavno iskustvo rata (koje niti jedna druga zemlja članica nema) koristi kroz „naučene lekcije“ i sa tim relevantnim iskustvom sudjeluje u sukreiranju sigurnosnih politika.

Neki od pokazatelja uspjeha:

Provjeda ovog projekta započela je u lipnju 2009. tako da će se većina aktivnosti provesti u 2010. Bez obzira, kroz 2009. učinjena je priprema te je uočena potreba za artikulacijom relevantnog iskustva te strukturiranjem istoga. Pokazan je interes od strane pojedinaca i organizacija koje se bave izgradnjom mira te spremnost na suradnju.

Provedene aktivnosti i neki od rezultata:

Aktivnosti koje su se provele jesu:

- poziv za dostavu radova na temu „Kako EU može učiti iz ratnog i post-ratnog iskustva zemalja bivše Jugoslavije u odnosu na primjenjive modele izgradnje mira?“ tijekom kojega smo zaprimili 10 tak kvalitetnih radova, no međutim u mogućnosti smo objaviti u finalnoj publikaciji samo 6 rada.
- pripremljena je baza podataka relevantnih organizacija iz cijele regije, čiji kontakti će se nalaziti na www.cms.hr
- napravljen je planiranje za tri okrugla stola koja će se održati u Zagrebu (I. na temu mirne reintegracije, II. grass root iskustva izgradnje mira i III. na temu sigurnosnih politika EU, zadnji i IV. će se održati u Bruxellu gdje će biti prezentirana publikacija nastala na temelju okruglih stolova u Zagrebu)

Na projektu je uposlena: Lana Vego

Skupština CMS-a
Godišnji narativni i finansijski izvještaj
01.01. 2009. – 31.12. 2009.

Suradnja sa drugim organizacijama:

Kontaktiran je veliki broj organizacija iz cijele regije koje će sudjelovati u projektu kroz adresar organizacija na CMS internet stranici.

Broj volontera/ki i procjena volonterskih sati:
0

Prisutnost projekta u javnosti/medijima:

Obzirom da se tijekom 2009. radila isključivo priprema – nije bilo velike vidljivosti u medijima.

Finansijsko stanje:

Donator: Europska unija –
Uplaćeno: 136.800,00
Potrošeno: 48.200,00

Doprinos institucionalnim troškovima CMS-a (postotak):
8.640,00 kn

Prepreke i moguće scenariji:

Postoji interes za provedbu ovog projekta i svi kontaktirani pojedinci i organizacije iz regije koje se bave izgradnjom mira prepoznaju potrebu prikupljanja i artikuliranja ionako raspršenog i ne sistematiziranog post-ratnog iskustva iz cijele regije. Prepreka koja je moguća je prezaposlenost organizacija i iako prepoznujući važnost i potrebu ovih aktivnosti može se dogoditi da im je nemoguće doprinijeti zbog nedostatka kapaciteta i slobodnog vremena.